CISO

Hfl. 4,95

5

Bfrs. 69

strips

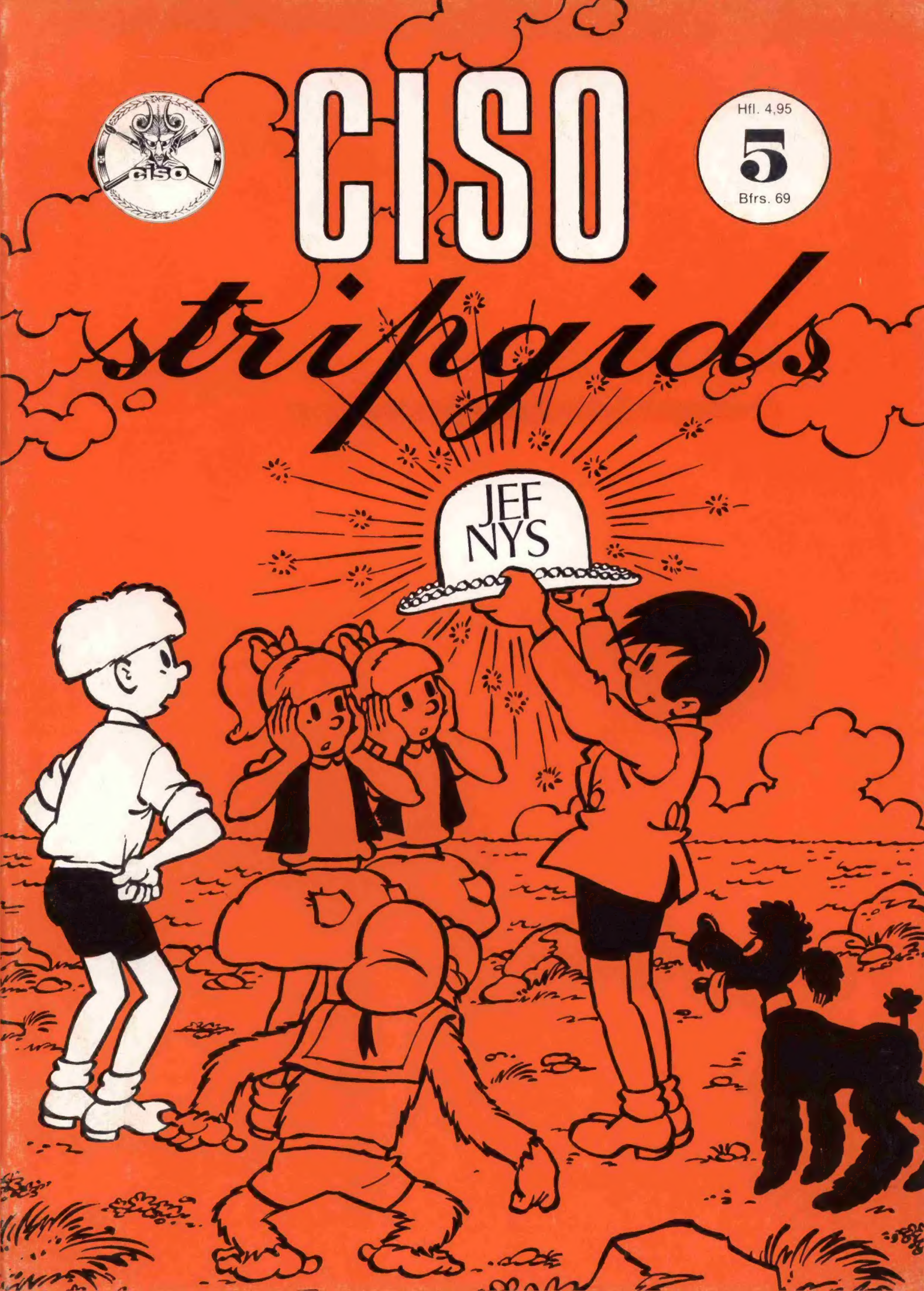

Zo, dat was de les over de koekoek. Morgen wandelen we naar het bos om een echte koekoek in levende lijve te horen en te zien.
Ik zal de meester eens lekker beetnemen!
Flip, ik heb een plezierig karweitje voor u. Luister.....
SNOEP
Ja, dat is een goei mop, Jommeke! We zullen lachen!
DE VOLGENDE DAG.
Luister, kinderen, ginder zit hij! Dadelijk zien we deze merkwaardige vogel!
KOEKOEK
KOEKOEK
Ssst!... in deze boom...
KOE
KOEK
KOEKOEK
Hahaha, 't is een papegaai!

EVEN VOORSTELLEN :

" Mijn verhalen zijn pedagogisch verantwoord en van de gulden stelregel " geen geweld " wijk ik niet af ".

jef nys

Jef Nys werd geboren in 1927 te Berchem (Antwerpen). Vlak na de oorlog begon hij zijn loopbaan als karikaturist in het satirisch weekblad " 't Pallieterke ". Nadien publiceerde hij in het " Parochieblad " (Uitgeverij Halewijn te Antwerpen). Jommeke verscheen hierin voor 't eerst in 1955. De eerste biografieën zoals "Het wondere leven van Pieter Bruegel " ; "H. Pius X. Van volksjongen tot Paus " ; "Bernadette" en " Berten Rodenbach, de wonderknape van Vlaanderen " zagen ook het licht in dit " Parochieblad " in de tweede helft van de vijftiger jaren. Daarna werkte Jef Nys vooral voor de bladen van " Het Volk ". In het dagblad zelf kwam Jommeke vanaf 1959 als dagstrip en beleefde thans al bijna 70 avonturen, zonder rekening te houden met de vele gagplaten. In " 't Kapoentje " verschenen nog een aantal biografieën als " Uit het leven van Paus Johannes XXIII " en de reeks " Vlaamse kapoentjes die beroemde mannen werden ". Een nieuwe interessante reeks " Met Langteen en Schommelbuik voorwaarts " begon in 1963 in " 't Kapoentje " en tot midden 1967 beleefden deze kabouters meer dan 10 sprookjesachtige avonturen.
Tot slot dienen wij de 89 gagplaten van " De Lustige Kapoentjes " te vermelden die Jef Nys voor 't Kapoentje tekende na het vertrek van Marc Sleen in 1965 en voor Hurey de reeks in 1967 vervolgde. Jef Nys heeft dus heel wat gepresteerd in het Vlaamse stripwereldje, en we menen dat het thans hoog tijd is geworden de man EVEN aan u VOOR TE STELLEN.

Hoe ik begonnen ben ? Mijn interesse voor de getekende " mannekens " bleek al zeer vlug. In de kranten ging mijn belangstelling vooral uit naar de toen nog schaarse beeldverhalen en karikaturen. Mijn eerste pennevruchten (binnenskamers) waren spotprenten, getekend naar het voorbeeld van de karikaturen. Ik ben trouwens mijn loopbaan begonnen als karikaturist in " 't Pallieterke ".
Na het zien van de film "Sneeuwwitje" was ik gefascineerd door de techniek en de stijl van Walt Disney. Ik verafgoodde hem, en het is duidelijk dat hij me in het begin van mijn loopbaan sterk geinspireerd heeft. Dit dwepen met Walt Disney was wellicht ook de aanleiding van mijn neiging tot perfecte afwerking. Mijn eigen, persoonlijke stijl bleef echter steeds herkenbaar. Als zelfstandig tekenaar heb ik altijd mezelf trouw kunnen blijven, wat b. v. niet het geval is bij medewerkers van een tekenbureel. Het is echter duidelijk dat deze persoonlijke stijl evolueert : ik streef en ik blijf steeds verder streven naar een redelijke perfectie.
U tekent voor een jeugdig publiek. Heeft u er geen behoefte aan om ook voor volwassenen te tekenen ?
Mijn verhalen zijn inderdaad afgestemd op een jeugdig publiek : kinderen van 7 tot 12 jaar. Dit is echter relatief : enerzijds zijn er heel wat volwassenen die dagelijks mijn strips lezen, en anderzijds zijn er ook kleuters die zich Jommeke laten voorlezen. Om specifieke strips voor volwassenen te maken ontbreekt me gewoonweg de tijd.
Houdt u rekening met een correct taalgebruik in uw stripverhalen ?
Ik streef naar een correcte taal, maar dan wel " kindertaal " of een taal die het kind spreekt en begrijpt. Zo bijvoorbeeld zou het verkeerd zijn te zeggen " Dat doet mij onnoemlijk veel leed ". Zoiets begrijpt een kind niet. Men moet dan zeggen : " Dat doet me veel, héél veel verdriet".
In mijn beginperiode gebruikte ik wel meer een volkse taal en ook wel dialectische uitdrukkingen, maar in die tijd mocht dat wel, het klonk sympatiek. Deze verhalen zouden moeten hertekend en de tekst aangepast worden, maar de tijd ontbreekt er echter voor. Wat ik wel blijf gebruiken is de gij-vorm. Je, jij en jouw lezen en schrijven de kinderen wel in school, maar erbuiten zeggen ze gewoon gij en uw. Trouwens, je en jij ligt de Vlaming niet in de mond.
Wat opvalt in uw strips is de afwezigheid van geweld. Is dat met opzet ?
Ja beslist. Een stelregel die ik mezelf voorgenomen heb is geen geweld te gebruiken in mijn strips. U zult dan ook vruchteloos zoeken naar kogels, maagstompen, slagen en andere " geestige " dingen in mijn strips. De kinderen worden bijv. op de TV al zoveel met geweld geconfronteerd, dat zij op den duur gaan denken dat het erbij hoort. Dat vind ik verkeerd. Geweld zou er niet mogen zijn, vind ik. Dit is gewoon een kwestie van humaan ingesteld te zijn. Omdat ik voor kinderen teken, acht ik het mijn plicht geweld te vermijden. Als er tegenstanders zijn in mijn verhalen moeten ze maar uitgeschakeld worden door originele en plezierige situaties, en niet door geweld. En waar strips door pedagogen doorgaans afgewezen worden, vormen mijn strips een uitzondering. Getuige hiervan de vele duitse reacties van leraren, psychologen, kinderartsen en ook jeugdleiders die de Jommekes albums aanbevelen. Mijn ver-

GRAMM-STRIPS 76
DE STRIPWINKEL
OOK BUITENLANDSE
STRIPBOEKEN/BLADEN
FILM VERKOOP/VERHUUR

Het was in de zomer van 't jaar 1525 dat Pieter Bruegel geboren werd...

...en dat hij, na de Doop, van de ene herberg naar de andere werd meegesleurd door zijn naaste bloedverwanten.

INDE PINT

Hier bij Pier Tomatneus drinken we 'n heel vat leeg!

IN DEN BIERBUIK

1

We zouden toch stilaan naar huis moeten... hik... de kleine schreeuwt al drie uren van de grote honger...

Ha! Neel Tutte... wat denkt ge van onze kleine... ...hik!...

Hij heeft precies honger... Maar pas op!... ge loopt tegen mijn ladder met uw zatte voeten!!!

2

Ziet g'het!

Ewel, 't zal nog een goede schilder worden, want hij begint al verf te eten!

Neel Tutte had gelijk. Nog geen drie jaar oud begint Pieter zijn eerste kunstinstinkten bot te vieren.
Met houtskool, uit de haard, tekent hij overal mannekens op. De vloer staat vol, de muren...

3

... deuren en kasten.

Goede hemel, hij is weeral bezig!

Gij geeft mij nogal werk, snotneus! Dat is nu de vijfde keer vandaag dat ik alles terug moet afwassen.

En pas nu op, manneke. Als ge't nog doet zal ik uw billen eens blauw kletsen.

Kletst maar op mijn billen, moe. Ik heb er toch een kussen voor gebonden.

4

Hieronder moet het ergens zijn.
Inderdaad, de gebouwen van 't Parochieblad.
Allee, pak vast daar beneden!
Oei, is me dat verschieten!
Zeker een grap van een ofandere flauwe plezante!
REDACTIE
PLOF
D'r zit precies een beestje in te wemelen!
't Wil er uit komen...
Wel, 'ne kleine pagadder!
Wat komt gij hier doen manneke?

halen zijn pedagogisch verantwoord en van de gulden stelregel " geen geweld " wijk ik niet af.
Dat zulke geweldloze strips toch gesmaakt kunnen worden, bewijzen de verkoopcijfers: in het Vlaamse land liggen wij aan de top. In 1972 werden bijvoorbeeld 1.400.000 albums van Jommeke verkocht.
In hoeverre worden uw strips in het buitenland verspreid ?
Wij verkopen in Duitsland (tot nu toe een 20-tal albums) en in Frankrijk. Die Duitse albums zijn in kleur. De verkoop loopt wel vlot, maar b.v. in Duitsland

zijn we nog maar pas 2, 3 jaar en echt doorgedrongen, zoals bijvoorbeeld Asterix zijn we nog niet. Dat komt hopelijk nog wel. In Frankrijk waar we ook een tweetal jaren zijn, schijnt de doorbraak er nu wel te komen. Opvallend is wel dat de Franse uitgever me gevraagd heeft om geweld in mijn strips te brengen. Naar zijn mening zou dat de verkoop bevorderen. Dat geweld niet nodig is om te verkopen bewijzen echter, zoals gezegd, de verkoopcijfers hier in het Vlaamse land.
Voor wat Nederland betreft moeten we nog wat afwachten.
Komen de kleurenalbums ook in België ?
Wel, we zijn daar mee bezig. Of het doorgang zal vinden is nog niet zeker. Door het meerwerk van het inkleuren en het drukken zou de prijs uiteraard moeten stijgen. Kleurendruk veronderstelt ook beter papier. Nu is goed papier ook nog schaars aan het worden, afgezien van het feit dat de prijs op korte tijd verdubbeld is.
Als er meer kleurenalbums zullen verschijnen, moet uw stijl zich dan daaraan aanpassen ?
Ik meen van niet. Daar ik voor kinderen teken, tracht ik ook nu al alles zo duidelijk mogelijk te houden. Het mag geen zoekplaatje worden. Daar ik tot nu toe alles practisch alleen gedaan heb en nogal redelijk veel getekend heb, kon ik niet alles tot in detail uitwerken. Het was gewoon een kwestie van tijdsbesparing dat ik naar een zekere vorm van eenvoud in mijn tekeningen tracht. Het inkleuren zelf doe ik niet. Dat wordt gedaan door een gespecialiseerde studio. Zij hebben een procédé gebrevetteerd waarbij men toch nog een tamelijk zuivere druk krijgt, zelfs als het een beetje misloopt. Daarbij hebben zij veel en goede kleuren, zodat ze steeds de juiste sfeer weten te

le verschijnen van Jommeke in 't Parochieblad (groot formaat). 30. 10. 1955.

Hij rijft ze binnen.

Hij verslindt boeken.

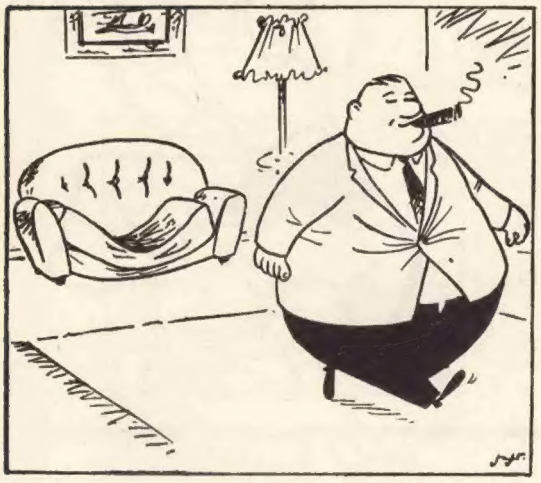

Hij heeft een diepe indruk nagelaten.

Vlaamse woordenschat in beeld

Hij trekt 'n bedrukt gezicht

Hij heeft 'n houte kop

Hij houdt zijn hoofd koel

Hij trekt 'n lang gezicht

Bernadette.

scheppen. Natuurlijk moet ook de drukker nog goed werk leveren, want een drukker kan de beste inkleuring om zeep helpen.
U hebt ook een Jommekesfilm gemaakt. Hoe bent u daartoe gekomen ?
Filmen (8 mm) is altijd mijn hobby geweest. Ik heb toen een 16 mm camera gekocht en een script uitgewerkt op basis van een Jommekesverhaal : " De schat van de zeerover ". Het album is echter pas verschenen na het uitbrengen van de film. Met weinig mensen, en allemaal liefhebbers, hebben wij to en in 1967 die film gedraaid. Mijn zoon, die 10 jaar was, speelde de hoofdrol. De afgewerkte film duurde 70 minuten. Ik heb er een jaar aan gewerkt, vooral de geluidssynchronisatie heeft me uren gekost.
In de jaren 68, 69 en 70 werd de film ingeschakeld in de propagandatournee's van Het Volk. Ik geloof dat hij een 300-tal voorstellingen heeft gehad.
Hij heeft een goede kritiek gekregen in de dagbladen. Als ik hem nu echter zelf zie, word ik rood. Een kritische volwassene zal direkt opmerken dat de film gedraaid

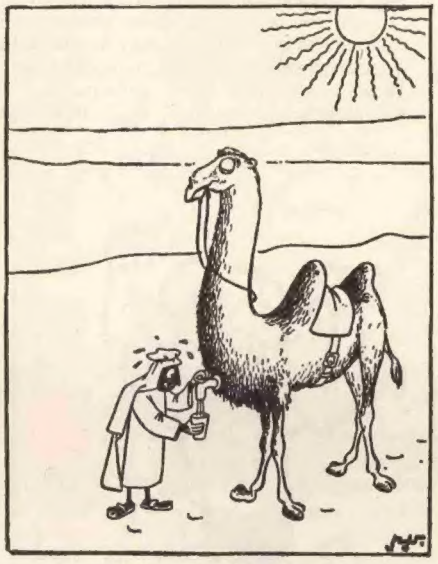

GESCHIEDENIS ZONDER WOORDEN

is met een zeer beperkt budget. Nochthans heeft de film ruim driemaal zoveel gekost dan ik oorspronkelijk geraamd had. De honderden uren die ik er zelf mee bezig ben geweest, zijn dan ook nog niet betaald. De kinderen die de film zien, letten natuurlijk niet op zulke zaken, die bekijken het louter als ontspanning. Ik geloof wel dat de film, wat ontspanning voor jeugdigen betreft, een succes was.
Zijn er op gebied van film nog plannen ? Een tekenfilm bijvoorbeeld ?
We zijn in onderhandelingen geweest om een nieuwe Jommekesfilm te draaien, maar met de huidige prijsstijgingen is het te gewaagd om nog met zo'n grootse projecten door te gaan.
Een tekenfilm is zeker niet te doen, omdat hij veel duurder zou zijn en vooral omdat het Jommekes-personage er niet geschikt voor is. Tekenfilmfiguren moeten karikaturaal zijn, zoals Asterix en Lucky Luke. Jommeke daarentegen neigt meer naar het realistische genre. Wat bij de Belgische tekenfilmproduktie opvalt is o. m. de houterige manier van lopen. Bij karikaturale figuren hindert

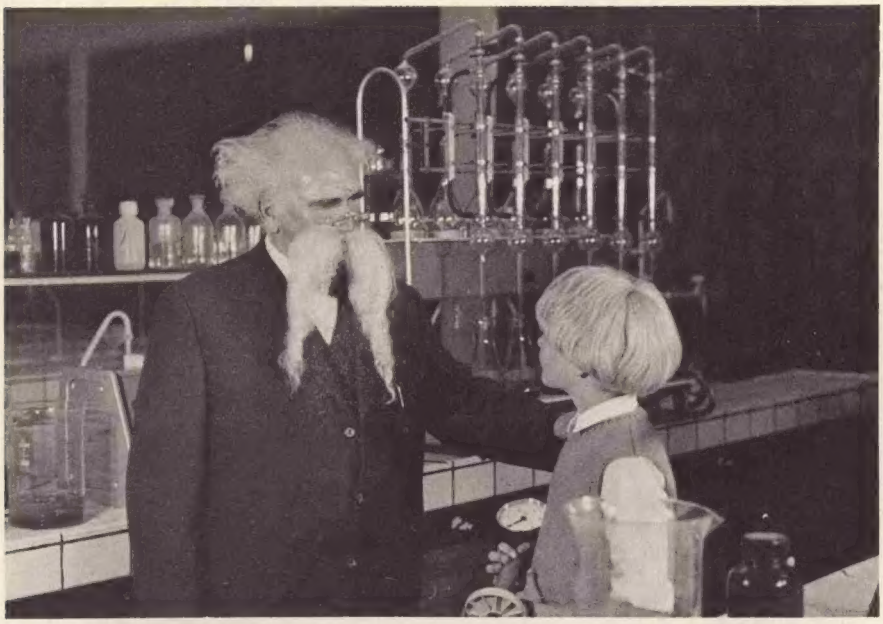

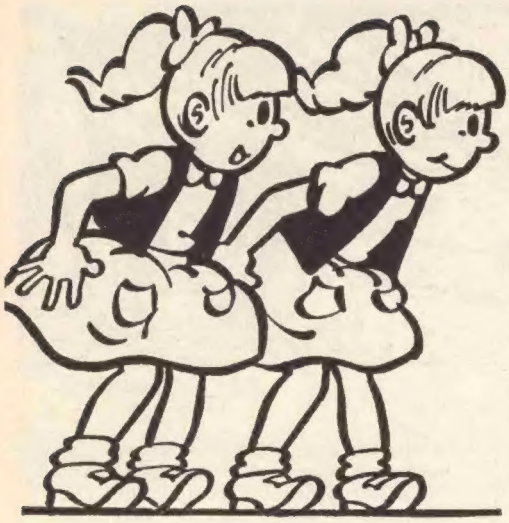

dit niet, maar bij realistische figuren als b. v. Kuifje, doet dit onnatuurlijk aan. Walt Disney heeft dit opgelost door eerst de bewegingen door echte mensen, in het juiste kostuum, te laten uitvoeren en dit te filmen. Op basis van deze film werden dan de tekeningen voor de tekenfilm gemaakt. Natuurlijk is dit een dure oplossing. Ziet u uzelf als een realistisch tekenaar ? Niet helemaal. De personages in mijn strips zijn realistisch in hun handelingen, maar bijvoorbeeld het hoofd van Jommeke is niet realistisch. Daarbij houd ik, zoals gezegd, de achtergronden bewust eenvoudig.
We zouden ook eens over de science - fiction in uw werk willen praten.
Wel, het is natuurlijk niet de echte SF. De term draait tegenwoordig wel voor heel veel op. In mijn verhalen weer ik alles wat niet mogelijk is. Daarmee bedoel ik, dat alles, met een beetje fantasie, werkelijk moet kunnen blijven. Er moet een logische en voor de kinderen aanvaardbare verklaring voor te geven zijn. Zo bijv. met de grasmodule, in het nieuw verhaal van Jommeke, waarin gras omgezet wordt in energie. Dat is dus eigenlijk geen SF omdat er geen enkele wetenschappelijke uitleg aan te geven is. Het is pure fantasie.

Hoe het precies werkt, weet ik natuurlijk ook niet, maar de professor die heeft een busje, en daarin zit de stof die het gras dus in energie omzet. De kinderen nemen dergelijke eenvoudige verklaringen aan. Let wel, zij moeten het niet allemaal verstaan, omdat er in het dagelijks leven ook veel zaken zijn die ze niet verstaan en die ze zelfs als " werkelijk " ervaren, zoals TV, satelieten enz. Maar veel verder kan ik al niet gaan. Want het woord energie bijvoorbeeld is al te veel voor het kind, dat zou al een uitleg vereisen. Daarbij aanvaard en verwacht een kind dat de held iets meer kan dan een gewone mens. Eventueel kan ook nog een droomprocédé gebruikt worden waardoor onmogelijke zaken, als bijvoorbeeld een verhaal dat zich afspeelt in vroegere tijden, toch nog uitgebeeld worden. De zuivere SF dus, die hoe zou ik zeggen, meer gebaseerd is op techniek en wetenschappelijke uitleg is minder geschikt voor de leeftijdsgroep 7 à 12 jaar, waarvoor mijn verhalen en tekeningen zijn bestemd. Ik zit dus meer

op het terrein van de fantasie dan op het terrein van de zuivere SF.
Komt de inspiratie voor uw verhalen gemakkelijk ?
Dat is zeer verschillend. Soms valt een goed onderwerp binnen dat ik vlug kan uitwerken. Soms ook blijft zo'n onderwerp jaren, onuitgewerkt in mijn kast liggen. Als ik begin te tekenen zijn de scénario's nooit volledig uitgewerkt.
Er gebeuren nog veel wijzigingen en soms kan het slot nog anders aflopen dan ik oorspronkelijk van plan was.
En de reactie's?
Bij de meeste kinderen is Jommeke niet alleen een begrip geworden maar hij bestaat echt voor hen. Ze vragen zijn foto, willen zijn adres, vragen wanneer hij verjaart enz.
Wanneer verjaart hij ?
Wanneer verjaart gij ?

J. V. H. & J. S.
September 1974.

BIBLIOGRAFIE.

A. Jommeke - titellijst.

1 De Jacht op een Voetbal
2 De Zingende Aap
3 De Koningin van Onderland
4 Purpere Pillen
5 De Muzikale Bella
6 Het Hemelhuis
7 De Zwarte Bomma
8 De Ooievaar van Begonia
9 De Schilpaddenschat
10 De Straalvogel
11 De Zonnemummie
12 Het Paradijseiland
13 Het Jampuddingspook
14 Op Heksenjacht
15 Het Staartendorp
16 De Gouden Jaguar
17 Diep in de Put
18 Met Fifi op Reis
19 Wie zoekt die vindt
20 Apen in Huis
21 Het Verkeerde Land
22 Het Wonderdrankje
23 Dolle Fratsen
24 De Verloren Zoon
25 De Zeven Snuifdozen
26 Kinderen Baas
27 Geheime Opdracht
28 De Samsons
29 De Vliegende Ton
30 Jommeke in de Far West
31 Knappe Mataboe
32 In Pimpeltjesland
33 Jacht op Gobelijn
34 Jommeke in de knel
35 Gekke Grappen
36 Neuzen bij de vleet
37 De Schat van de Zeerover
38 Kaas met Gaatjes
39 Lieve Choco
40 Anakwaboe
41 Twee halve Lappen
42 De Witte Bolhoed
43 Filiberke gaat trouwen
44 De Jommekesklub
45 De Zeepkoning
46 De Tocht naar Asnapije
47 Diamanten in de Zoo
48 De Zilveren Giraf
49 De Groene Maskers
50 De Plastieken Walvis
51 De Fwietmachine
52 De Zingende Oorbellen
53 Het Kristallen Eendje
54 Broeder Anatolius
55 Tita Telajora
56 De Vruchtenmaker
57 Het Geheim van Macu-Ancapa
58 De Kuko-Eieren
59 De Strijd om de Inca-Schat
60 Alarm in de Rode Baai
61 De Hoed van Napoleon
62 Luilekkerland
63 Madam Pepermunt
64 De Kristallen Grot
65 De Grasmobiel.

B. Parochieblad. (klein formaat).

Het wondere leven van Pieter Bruegel.
(Ohee nr. 169). Nr. 1, 1 jan. 1956 - Nr. 53, 30 dec. 1956. Parochieblad (groot formaat) 1955.
H. Pius X. Van volksjongen tot Paus.
Nr. 1, 6 jan. 1957 - Nr. 49, 8 dec. 1957.

Bernadette.
Nr. 50, 15 dec. 1957 - Nr. 27, 6 juli 1958.

C. 't Kapoentje.

Uit het leven van Paus Johannes XXIII.
(Ohee, speciale editie juni 1963).
nov. 1958 - Nr. 36, 9 sept. 1959.

VLAAMSE KAPOENTJES DIE BEROEMDE MANNEN WERDEN :
De grote zwartrok. (Ohee nr. 63 + 64)
Nr. 39, 30 sept. 1959 - ?

De reus van Bengalen. (Ohee nr. 72-73)
? - Nr. 46, 16 nov. 1960.

Het schone avontuur van een bakkersjongen.
Nr. 47, 23 nov. 1960 - ?

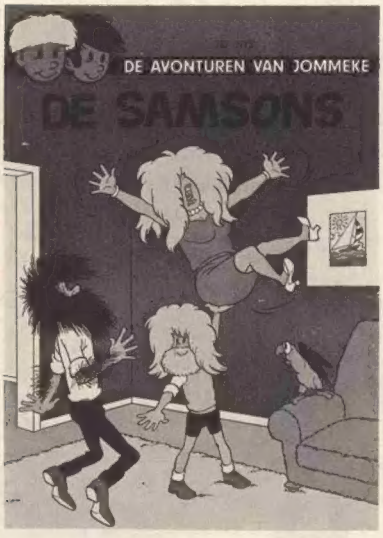

De grote weldoener.
? - Nr. 50, 13 dec. 1961.

De trek naar China. (Ohee, nr. 85-86)
Nr. 51, 20 dec. 1961 - Nr. 26, 27 juni 1962.

De stoutmoedige voortrekker.
Nr. 27, 4 juli 1962 - Nr. 19, 8 mei 1963.

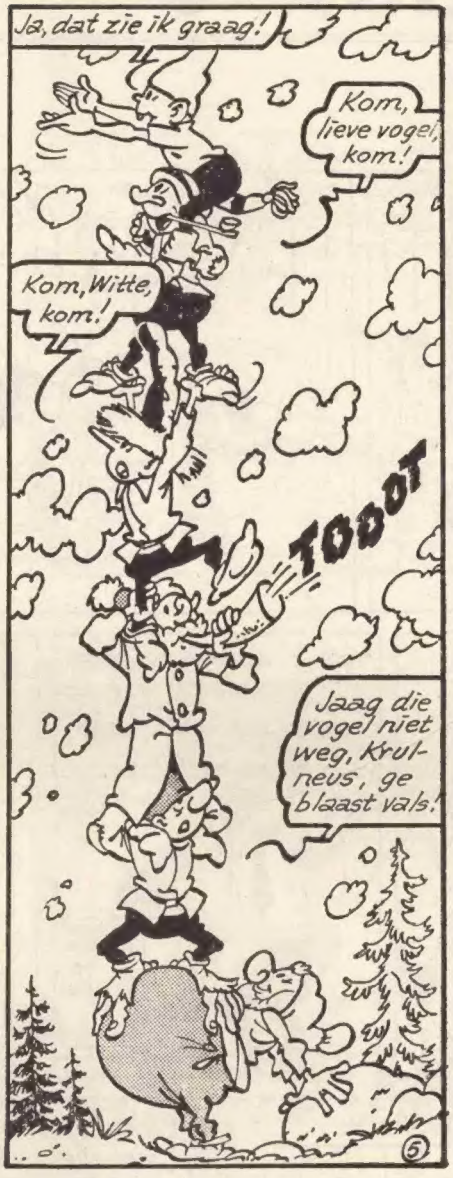

MET LANGTEEN EN SCHOMMELBUIK VOORWAARTS :
Prinsesje Guldenvlecht gered.
Nr. 21, 22 mei 1963 - Nr. 34, 28 aug. 1963.

De zonnebol.
Nr. 35, 4 sept. 1963 - Nr. 50, 11 dec. 1963.

De gevaarvolle reis.
Nr. 51, 18 dec. 1963 - Nr. 13, 25 maart '64.

Leve Kabouterland.
Nr. 14, 1apr. 1964 - Nr. 28, 8 juli 1964.

Tovenaar Goudron.
Nr. 29, 15 juli 1964 - Nr. 42, 21 okt. 1964.

In Elfenland.
Nr. 43, 28 okt. 1964 - Nr. 5, 3 feb. 1965.

Duiveltjeskermis.
Nr. 6, 10 feb. 1965 - Nr. 25, 23 juni 1965.

Met Hannes op stap.
Nr. 26, 30 juni 1965 - Nr. 3, 19 jan. 1966.

Weg met Haakneus.
Nr. 4, 26 jan. 1966 - Nr. 33, 17 aug. 1966.

De zeeschat.
Nr. 35, 31 aug. 1966 - Nr. 12, 22 mrt. 1967.

De grote luchtreis.
Nr. 13, 29 mrt. 1967 - Nr. 30, 26 juli 1967.

DE LUSTIGE KAPOENTJES.
Nr. 16, 21 apr. 1965 - Nr. 2, 11 jan. 1967.
(89 afl.).
DE BELEVENISSEN VAN JOMMEKE
(gagstrip).
Nr. 31, 2 aug. 1967 - Nr. 42, 16 okt. 1968
(64 afl.).

D. Ohee.

De Jommekesklub (gagstrip).
Nr. 351, 3 jan. 1970 - ..... (Loopt nog, maar met veel herdrukken).

Berten Rodenbach, de wonderknape van Vlaanderen. Ohee nr. 169.
Parochieblad (groot formaat) 1956.
S. J.

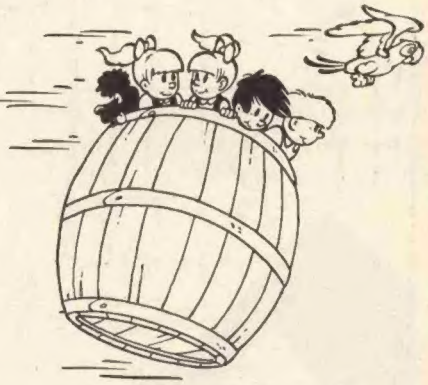

het VERSCHRIKKELIJK ONGEVAL

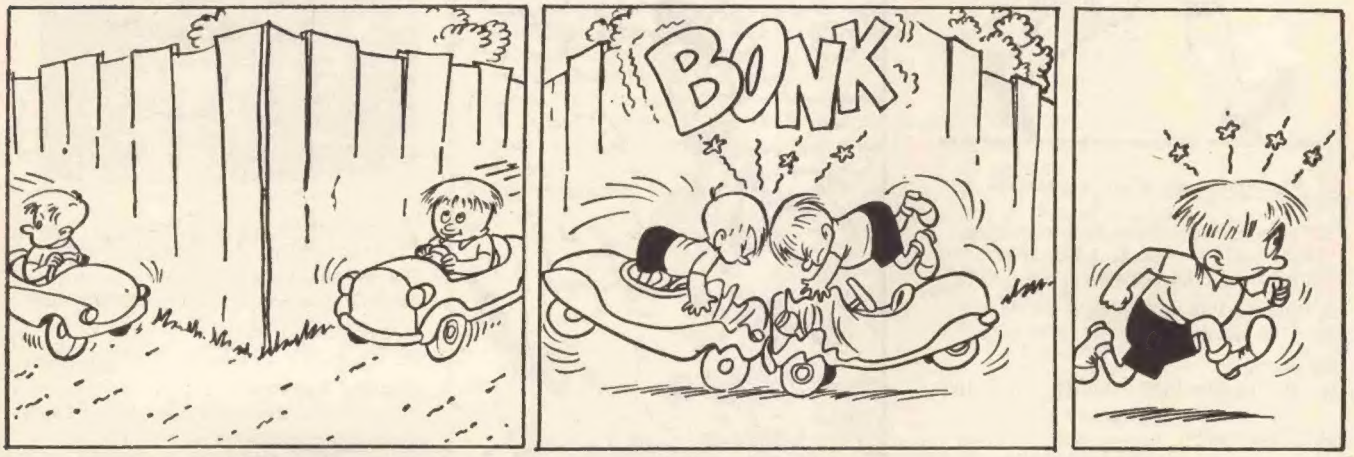

PALMZONDAG

Schone goeie palm! Den beste van 't land!... Allee mensen, profiteert er van!

Ha, Filibert... goei zaken vandaag?... à propôs, al naar de Mis geweest?
Bijlange niet, Jomme, commerce gaat voor zulle!

Ge moet toch naar de Mis gaan... en nu zeker met Pasen 't voornemen te gaan!
Ba-ba-ba, da's goed voor snotneuzen, niks voor mij!

Luister, 'n goed akkoord. Gaat gij nu ook naar de Mis, zie, allemaan gaat, en ik zal ondertussen uw palm verkopen.
Allee ja, 't is goed, maar niet foefelen in de zaken hé!

Palm! Goeie schone palm!... de beste van de wereld!.... profiteert van de gelegenheid!...

NA DE MIS
Ik ben gebleven tot de gebeden na de Mis gedaan waren zulle! En hoe is 't? Veel ping-ping?
Zie!... een volle zak!

Formidabel! Allee vooruit, ge krijgt de helft.
Neen jong, 't is voor u... met een palmke voorniet ben ik kontent.

Nee Jomme, ik wil het niet, hou het maar!
Neen Filibert, ik moet er niks van hebben en daarmee basta!

Goed, als geen een van ons het nog wil zullen we 't maar in den offerblok voor den arme steken!

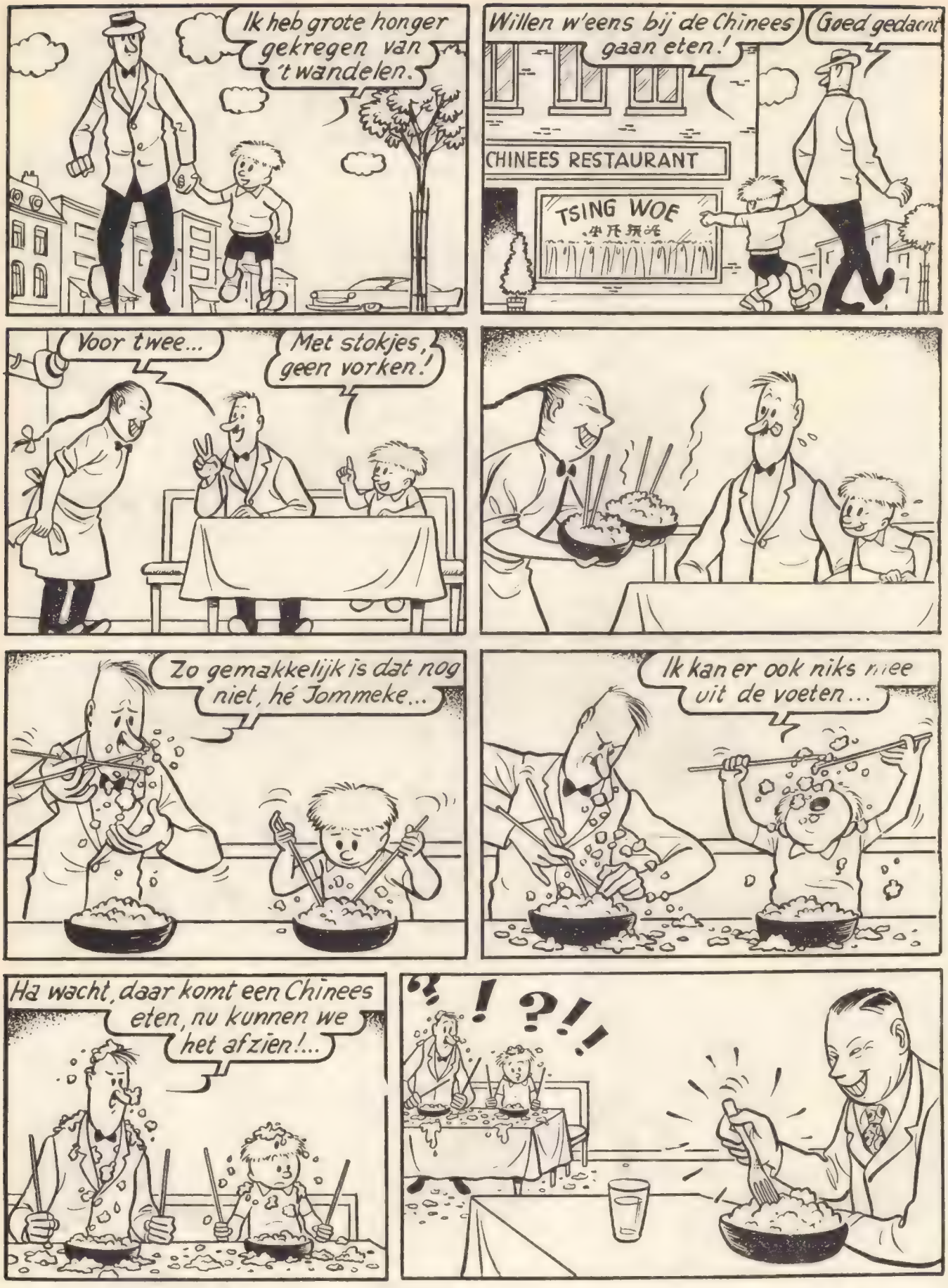
Ik heb grote honger gekregen van 't wandelen.
Willen w'eens bij de Chinees gaan eten!
Goed gedacht
CHINEES RESTAURANT
TSING WOE
Voor twee...
Met stokjes, geen vorken!
Zo gemakkelijk is dat nog niet, hé Jommeke...
Ik kan er ook niks mee uit de voeten...
Ha wacht, daar komt een Chinees eten, nu kunnen we het afzien!...
?!?!

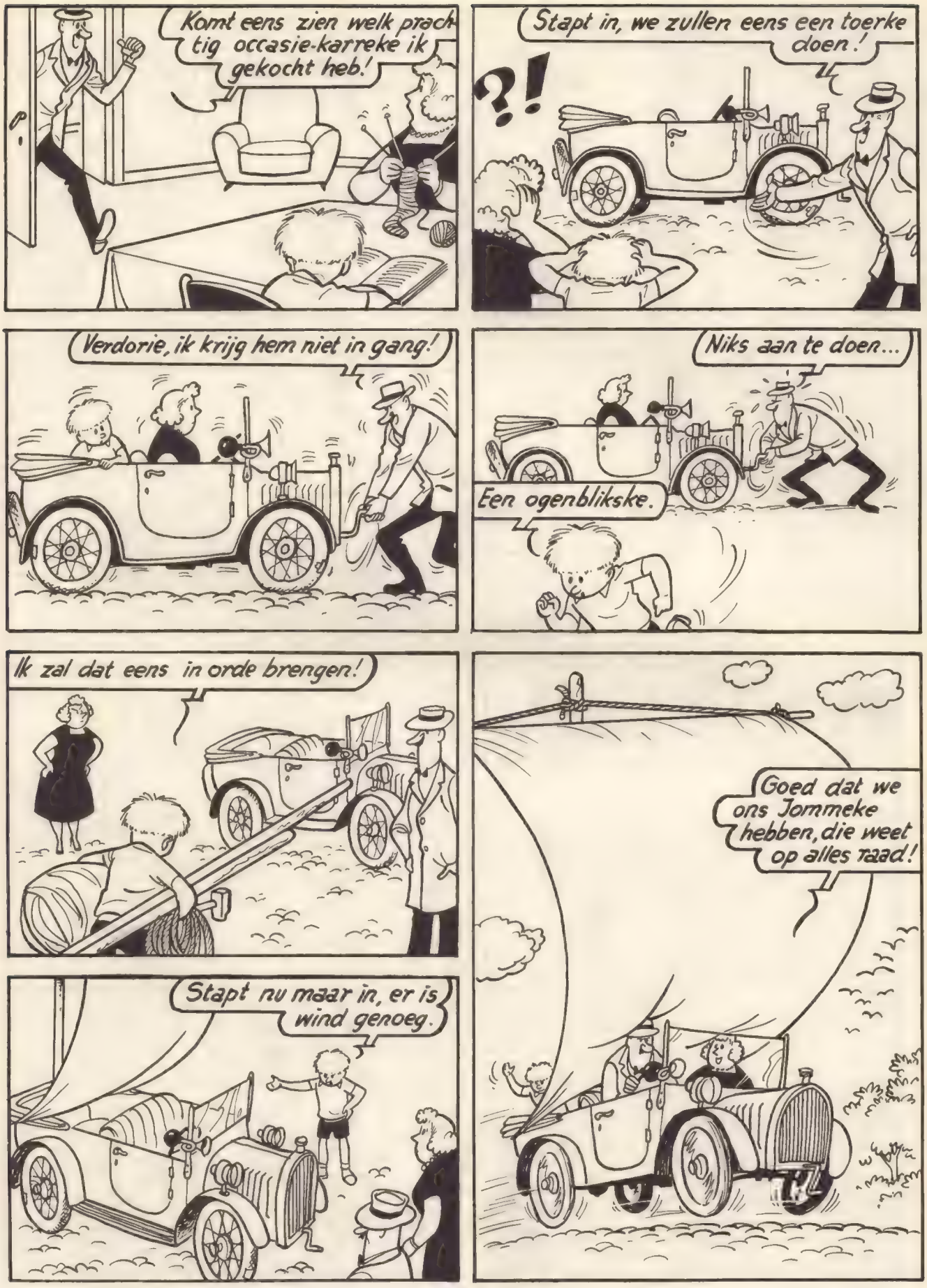
Komt eens zien welk prachtig occasie-karreke ik gekocht heb!
Stapt in, we zullen eens een toerke doen!
?!
Verdorie, ik krijg hem niet in gang!
Niks aan te doen...
Een ogenblikske.
Ik zal dat eens in orde brengen!
Goed dat we ons Jommeke hebben, die weet op alles raad!
Stapt nu maar in, er is wind genoeg.

Wat hebt ge nu ineengestoken, Jommeke?
Een kanon! Om mensen naar de maan te schieten!
Oei, als daar maar geen ongelukken mee gebeuren!
Het zit gemakkelijk.
Oe-oe-oe...
Choco!
Niet doen!.. het gaat af!
BOEM
Dat zal u leren tussen mijn goudvissen komen zwemmen!
Ik heb het gezegd dat er ongelukken zouden van komen.

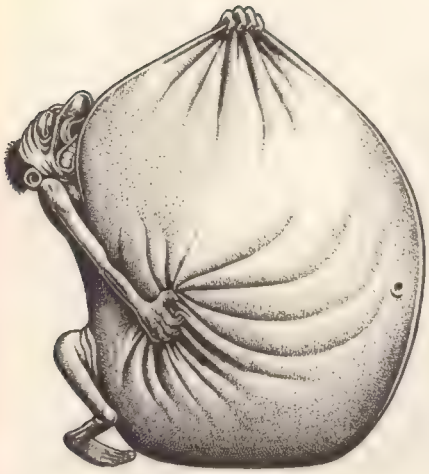

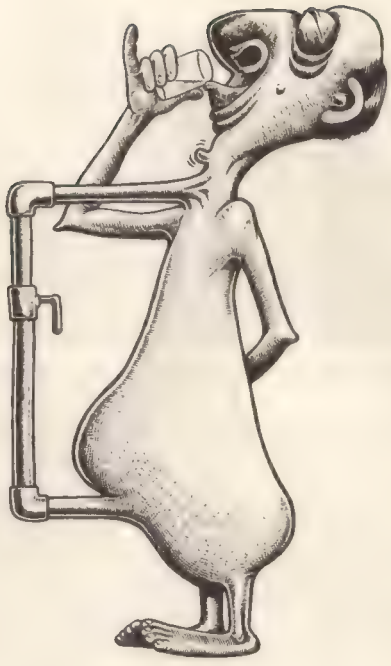

Basil Wolverton

" GJDRKZLXCBWQ "!!! Toen ik laatst in een pasfoto-automaat plaatsnam en in de richting van de verborgen camera zat te kijken, voelde ik plots behoefte om smoelen te trekken. En ik deed mijn best .... maar het leek natuurlijk nergens naar. Sedert ik de " GJDRKZLXCBWQ "-koppen van Wolverton heb gezien, zou 't allemaal veel gemakkelijker kunnen gaan. Een volgende keer laat ik gewoon mijn ogen tot onbetamelijke proporties uitpuilen ; of ik splijt mijn hoofd in twee ; of ik zuig mijn lippen en neus helemaal naar binnen ; of ik draai mijn hoofd een paar volle toeren rond en keer het bovenste deel naar achter toe ; of ik wind mijn gezicht op langs mijn mond ; of ik rek mijn neusgaten tot er een gezin van twaalf met huisgerief in kan nestelen .....
en omdat we hier met een deftig tijdschrift te maken hebben, laat ik de meest onhebbelijke, om niet te zeggen walgelijke suggesties achterwege. Want de stinkkoppen die Wolverton heeft gemaakt zijn voor fatsoenlijke lieden echt niet te verteren, zo afgrijselijk lelijk zijn ze wel. Het commentaar van Jules Feiffer over Wolverton gaat dan ook die richting uit : " Ik hou niet van zijn werk. Ik vind het lelijk ". En hij heeft natuurlijk gelijk. Alleen ..... Sommige types van mensen ga je er wel in herkennen. En wanneer je regelmatig de kroegen afloopt is er veel kans dat je enkele types tegenkomt uit " COMMON TYPES OF BARFLIZE ", een boekje van Wolverton dat een aantal mogelijke types flessenkijkers heeft gekarikaturiseerd. Wolverton zelf heeft de volgende visie : " Ik denk dat het huiveringwekkendste in 't leven de mensen zijn - indien zij hun gangetje gaan. Ik ga nu al jaren mijn gangetje en ik begin mijzelf akelig te voelen". " Mijn tekeningen zijn niet zo slecht als de modellen zelf. " Zo nu en dan gaan er zich ook enkele bekende T. V. - en filmvedettes of politiekers onder Wolverton's pen vormen, en overbekend is zijn niet na te bootsen " LENA THE YENA ", de lelijkste vrouw ter wereld waarmee Basil in 1946 de wedstrijd won, door United Features voor Al Capp's " Li'l Abner " georganiseerd.

Maar Wolverton is niet enkel een groot karikaturist. Hij is ook de schepper van die mepper " POWERHOUSE PEPPER ", niet te veronachtzamen burleske humor in 471 platen, verspreid in een aantal Marvel' comic-books' als Joker, Gay, Tessie the Typist, Rusty, Millie the Model en Powerhouse Pepper zelf, over een periode 1942 tot 1948.
Deze potente koddige knul wiens hoofd veel op een potloodgom gelijkt, is duidelijk geinspireerd op Popeye van Segar, en heeft het meest af te rekenen met breedbeschouderde bullebakken. Omdat het hier altijd maar lachen geblazen is en de ene situatie al gekker en gezochter dan de andere is, kan men over deze strip verder weinig zinnigs vertellen... behalve dan dat ie beregoed is. Ik zou willen zeggen : " Je voelt je lekker met die klepper van een Powerhouse Pepper ".
Hij is een ware remedie tegen alle vormen van neerslachtigheid, een ware vlucht uit de realiteit die, zoals wij zullen zien, niet al te optimistisch door Wolverton wordt bekeken. De rijmende dialoog verdient nog een apart zegje. Wanneer u de hiernavolgende teksten leest, die ik uit een introductieplaatje voor een P. P. - verhaal heb gekozen, dan zult u begrijpen waarom ik NOOIT borg zal staan voor een goede vertaling : " That Dinky Duffer is now Doing his Darndest on a Dandy Dairy - That snip with the flip lip has plenty of

PICTURE POEMS ABOUT PECULIAR PEOPLE

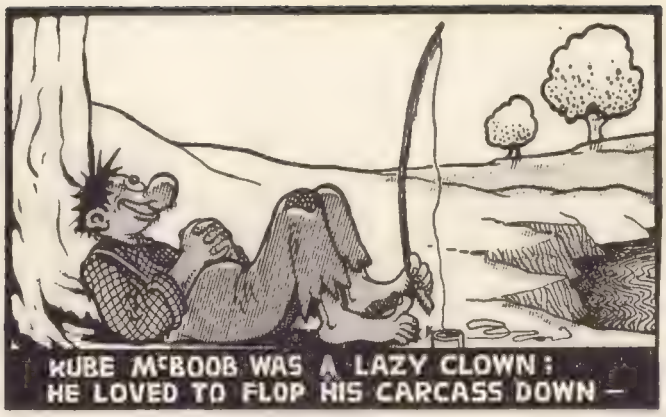

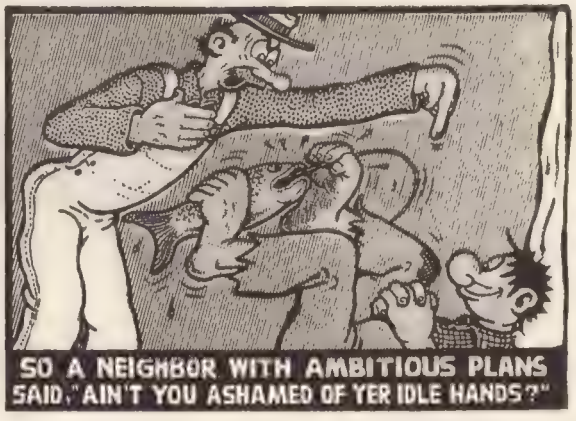

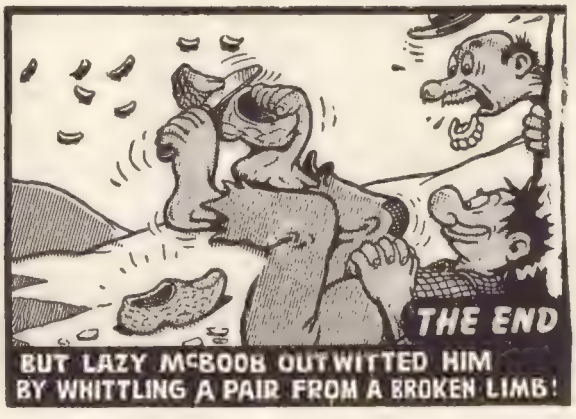

zip. - That chap with the funny map has plenty of snap. - Dence fence for defence. - We never sneeze on our cheese. - Catering to a Corps of Capering Cows Calls for a Considerable Concentration, but it's a Catty Contribution to the Conflict." En zo gaat het de hele tijd maar door. Nee, een eventuele vertaler zit niet zo lekker met Powerhouse Pepper.
Wolverton heeft nog enkele andere uitstekende humoristische stripjes op zijn actief zoals THE CULTURE CORNER in "Whiz" en MYSTIC MOOT AND HIS MAGIC SNOOT in "Ibis" en "Comic", plus verschillende korte stukjes, omslagen, karikaturen en illustraties in verscheidene 'comic-books' meest uitgaven van Timely Comics (Marvel) in de 40'er jaren en later ook in E. C.'s "Mad" en heel recent ook in D. C.'s "Plop".
Maar Wolverton heeft het niet alleen van de humoristische kant bekeken. In de jaren 1951 - 1953 vinden we een aantal science fiction en fantasieverhalen terug in enkele Marvel 'comic-books' : Adventure into Terror - Marvel Tales - Journey into Unknown - en Mystic - alsook in enkele boekjes door andere firma's gepubliceerd waarvan " Weird Tales of the Future " (S. P. M.) en " Weird Mysteries " (Gillmor) de voornaamste zijn. In totaal produceerde Basil 17 verhalen die, alhoewel zijn tekenstijl zich niet bepaald tot realistisch werk leent, van hoog gehalte zijn en precies vanwege de originele tekenstijl fel afsteken tegen het andere science fiction en horror werk in die jaren gemaakt. Wolverton die, zoals sommigen beweren, geen mooie lieve gezichten kan tekenen, heeft in deze strips nogal wat akelige afgrijselijke monsters en buitenaardse wezens ronddolen, die hier en daar sterk aan zijn karikaturen herinneren. Zelfs de platen die Basil maakte over hoe zich een atoomoorlog zou kunnen voordoen en die toch, zoals u hierna zelf kunt beoordelen, de meest afschikwekkende tonelen illustreren, zijn niet helemaal los te denken van zijn karikaturen, ook al zullen er niet veel lezers zijn, die na 't bekijken van die prenten, zin hebben om te lachen. Het contrast tussen deze kunstzinnige platen en het koddige boertige gedoe in Powerhouse Pepper is bijzonder groot. Men kan in feite moeilijk begrijpen dat beide door dezelfde tekenaar werden gemaakt. Moeten wij echter in het clownachtige omspringen in Powerhouse Pepper geen diepere oorzaak zien ? Een oorzaak die in de tekenaar Wolverton zou moeten worden gezocht en die gelijk de lach en de traan, de blijheid en de droefheid die in het klassieke beeld van de clown aanwezig, een verklaring zou kunnen geven van de schijnbare tegenstellingen in het werk van

POWERHOUSE PEPPER
RUN! IT'S SOMETHING FROM ANOTHER WORLD!
UGH! WHAT A GHASTLY, UGLY, INHUMAN MONSTER!
HEY! WHERE CAN I GET A SPACESHIP BACK TO WALLA WALLA?
IN "THE FACE FROM SPACE"
MOON DUNE
MOON GOON
FULTON FISH MARKET... 142,000,000 MILES
by BASIL WEIRDWIT WOLVERTON

Wolverton ?
De atoom-tekeningen werden gemaakt om bepaalde voorspellingen uit " Het Boek der Openbaring " te illustreren.
Zij verschenen oorspronkelijk in een andere vorm in " The Plain Truth " en twee boekjes in de vijftiger jaren door Ambassador Press in Pasadena gepubliceerd. Bij hetzelfde tijdschrift begon Wolverton in 1958 het plan de Bijbel te paraphraseren en gelukte met deze BIBLE STORY of THE STORY OF MAN enkele unieke bijbelillustraties waarbij evenwel het verhalend aspect en dus ook het verband met de strip niet verloren ging.
Voor Basil is dit illustratief werk ook belangrijker dan het zuivere stripwerk : "... ik voel dat het soort werk dat ik in recente jaren heb gemaakt van grotere betekenis is voor anderen "... " Het is moeilijker te maken dan de humor. Het vereist opzoekingswerk en studie. Ik heb ongeveer twee weken nodig voor het opzoekingswerk en de tekst van iedere maandelijkse aflevering.... Het tekenwerk is niet zo gemakkelijk voor mij omdat ik er voortdurend op moet letten dat de illustraties niet te kartoenachtig zouden zijn".
Het belang van Basil's oeuvre voor de Amerikaanse stripgeschiedenis is groot. In 1969 ontving hij de " Alley Award ", een soort " Ciso-prijs " door Jerry Bails, een belangrijk persoon voor het Amerikaanse fandom, en Roy Thomas ingesteld. Toen was zijn invloed op enkele belangrijke underground tekenaars reeds bekend. Bepaalde lovende commentaren van o. a. Harvey Kurtzmann en Stan Lee kan ik u niet besparen. De eerste schreef : " For me Wolverton always had an integrity of style and effort. Though never aesthetic, his style was always consistent, always pure Wolverton. He never borrowed, never backed and he never short-changes his public. And this is a good deal of the reason why he is what few of his contemporaries can claim.
Wolverton is an original ". En Stan Lee : " Basil is one of the most original, unpredictable talents in the field. His style is unique and virtually inimitable - and 'I've never known anyone who didn't get a real kick out of Basil's far-out artwork."
Het meest levende commentaar zou evenwel door een zekere Ron Graham worden gegeven - niet zozeer in woorden, dan wel door de heruitgave in 1974 van de eerste Powerhouse Pepper 'comic-book' van 1943. Een volledig persoonlijk initiatief van een bewonderaar en zuivere Basil Wolverton-fan.
Een jaartje eerder hadden wij al enkele P. P. -verhalen kunnen lezen in de mooie

uitgave van de Amsterdammer Real Free Press, ook geen klein eerbetoon voor de geniale Basil. Tot slot dienen wij de twee knap opgezette nummers 12 en 14 te vermelden van Graphic Story Magazine, uitgegeven door Bill Spicer in Los Angeles, waarin vrijwel alles over Wolverton en zijn werk terug te vinden is en waaruit wij bepaalde gegevens voor dit artikel hebben geput.

J.S.

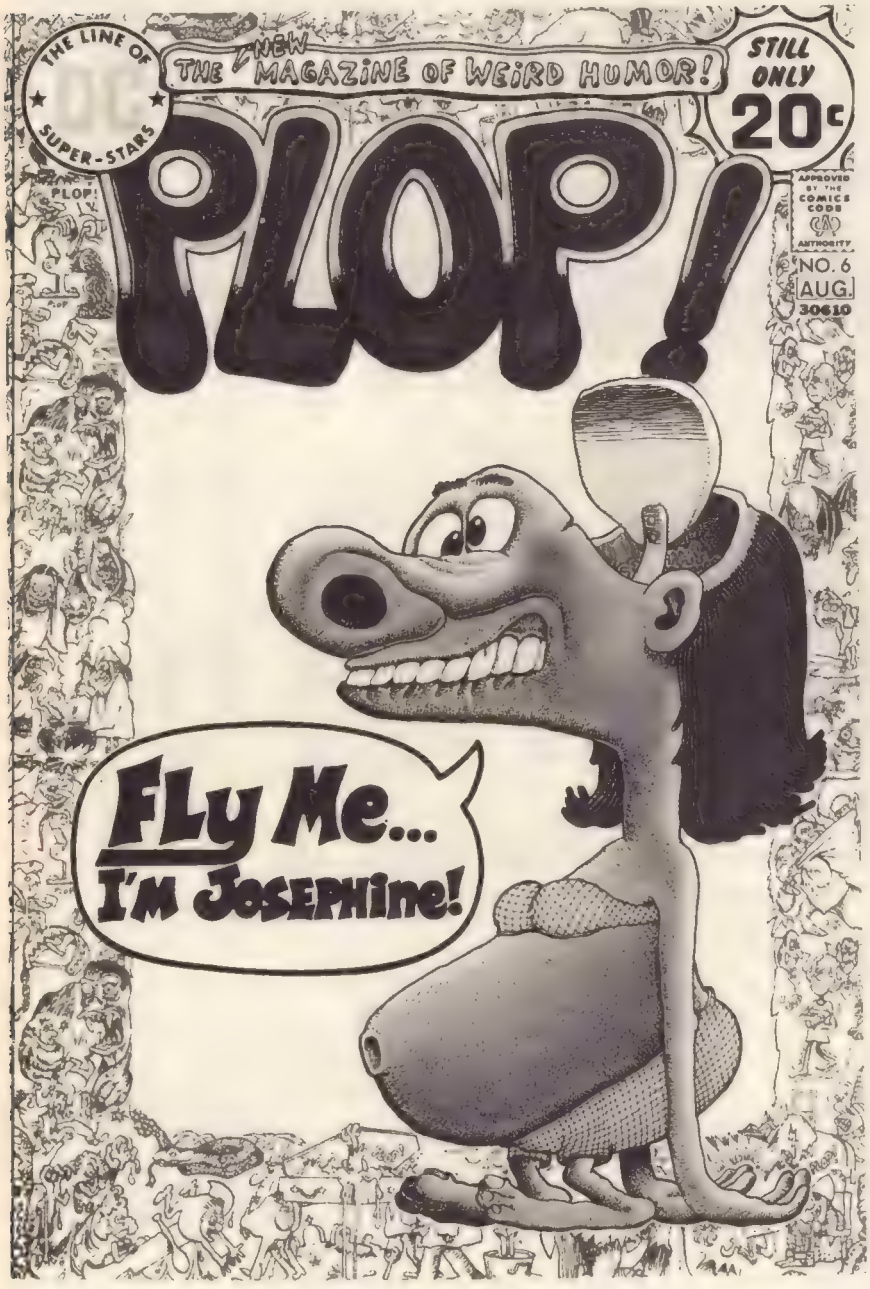

BIBLIOGRAFIE van de comic-books waarin werk van Wolverton (overgenomen uit Ron Graham's heruitgave van Powerhouse Pepper).

ADVENTURES INTO TERROR, 7 (1951).
AMAZING MAN, 25, 26, (1941-42).
AMAZING MYSTERY FUNNIES, 12, 18, 19, 21, 24, (1939-40).
BLACK DIAMOND, 16, 18-28 (1949-51).
BLUE BOLT, 105-111 (1952-53)
CANDY, 1-3 (1944-45).
CAPTAIN BATTLE JR., 2 (1943).
CIRCUS, 1-3 (1938).
COMEDY, 9, 34 (1942, 1946).
COMIC, 2-10 (1946-47).
DAREDEVIL, 12-22 (1942-43).
GAY, 1, 18-29 (1944-47).
GEORGIE, 14 (1948).
HEDY, 23 (1947).
HORSEFEATHERS, 1 (1945).
HUMAN TORCH, THE, 8, 10 (1942).
IBIS THE INVINCIBLE, 3-6 (1945-48).
JOKER, 1-31 (1942-48).
JOURNEY INTO UNKNOWN WORLDS, 7, 14, 15 (1951-53).
KID, 1 (1943).
KRAZY, 1, 2 (1948).
LI'L ABNER, 61 (1947).
MAD, 10, 11, 17, 29, 31, 36, 40, 82, 137, (1954 - 70).
MARVEL TALES, 102, 104 (1951).
MILLIE, 9 (1947).
MR. MYSTERY, 7 (1952).
MYSTIC, 4, 6 (1951-52).
NELLIE, 9 (1947).
OSCAR, 25 (1947).
PANIC, 2-4 (1954).
POWERHOUSE PEPPER, 1-5 (1943-48).
RUSTY, 14 (1947).
SILVER STREAK, 20-21 (1942).
SUB-MARINER, 9 (1943).
TARGET, 5-34, 42 (1940-43).
TESSIE, 1-14 (1944-47).
U.S.A., 1, 2, 7 (1941-43).
WEIRD MYSTERIES, 2, 4, 5 (1952-53).
WEIRD TALES OF THE FUTURE, 2-5, (1952-53).
WHIZ, 65-68;70-85;87-96;98-100;102-110; 112-121;123;126;128-130;133-134;142; 143;146. (1945-52).

Copyright illustraties bij dit artikel :
Atoom-tekeningen : Ambassador Press to W. Spicer, Graphic Story Magazine.
Overgenomen uit Graphic Story Magazine nr. 14, 1971.
Picture Poems about Peculiar People :
Uit : HEDY, nr. 23, okt. 1947.
Red Circle Magazines Inc. /Marvel.
Illustraties : Basil Wolverton.

The Prophecies of the Book of REVELATION at last are revealed! The closed, sealed prophecies are opened. Here is a startling, eye-opening booklet, dynamically illustrated by nationally famous artist Basil Wolverton, vividly picturing before your eyes the catastrophic events soon to bring the END OF THE WORLD!

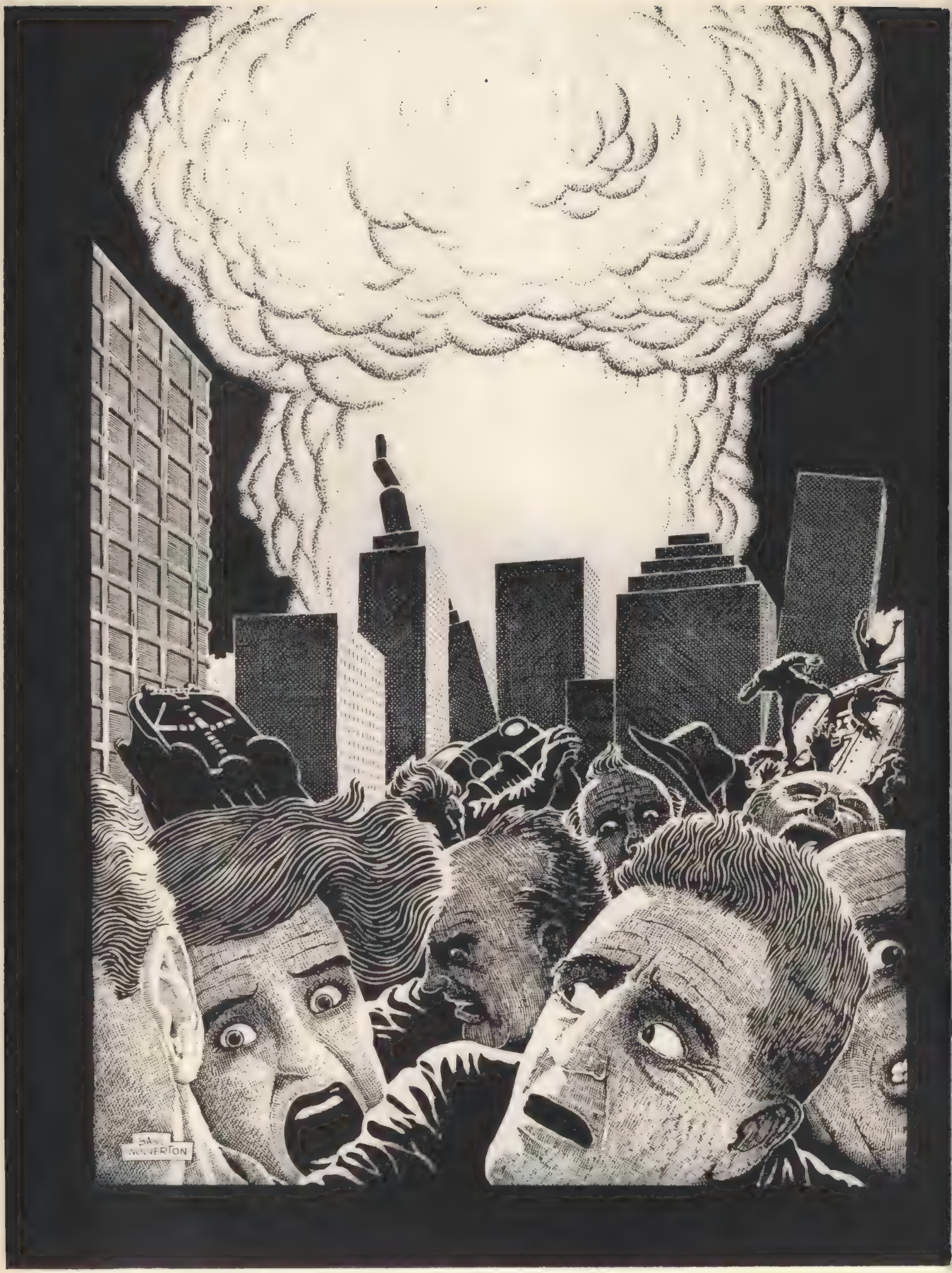
BAS
MOVERTON

BASIL L. WOLVERTON
WOLVERTON

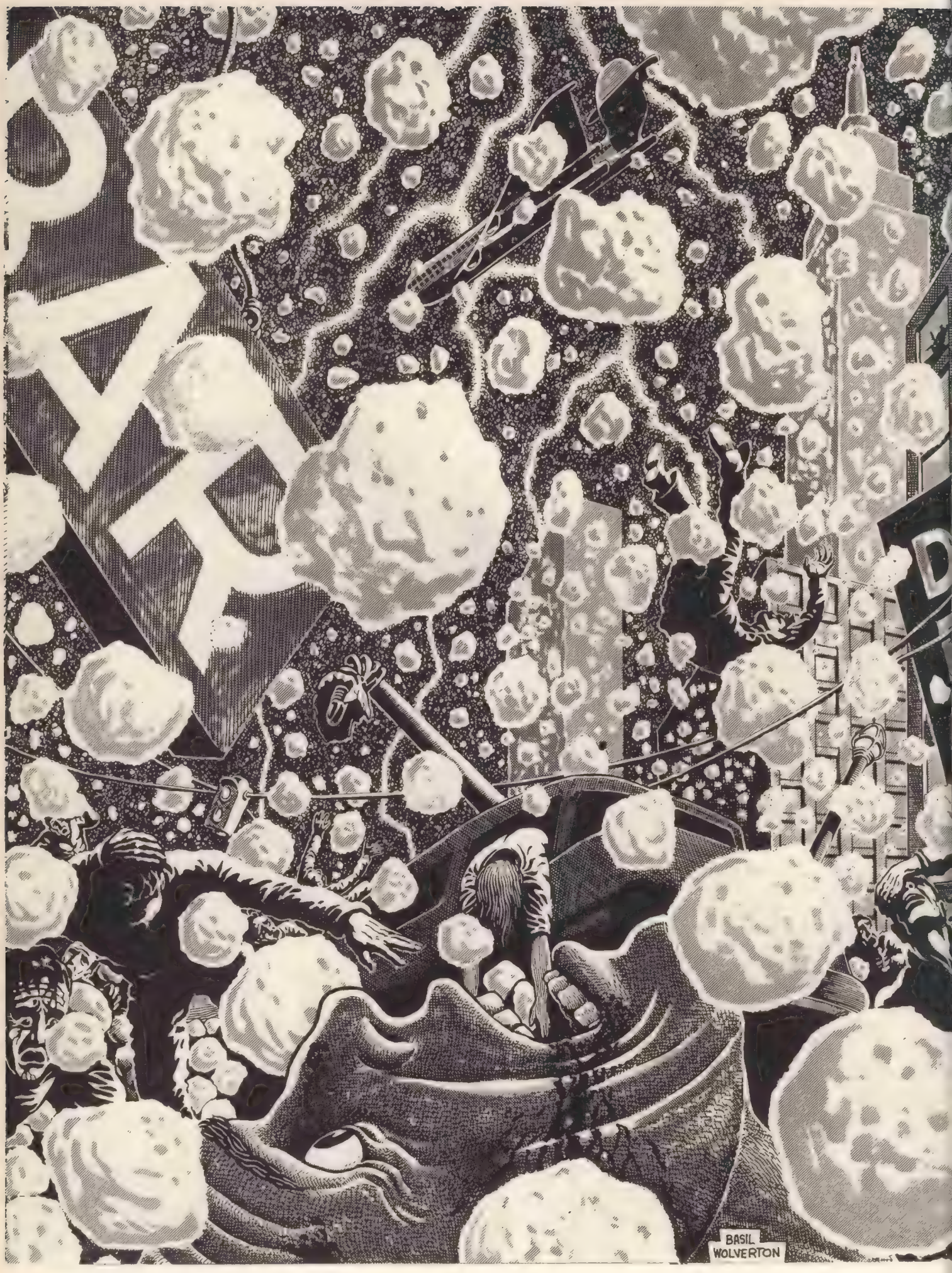
BASIL
WOLVERTON

WOLVERTON

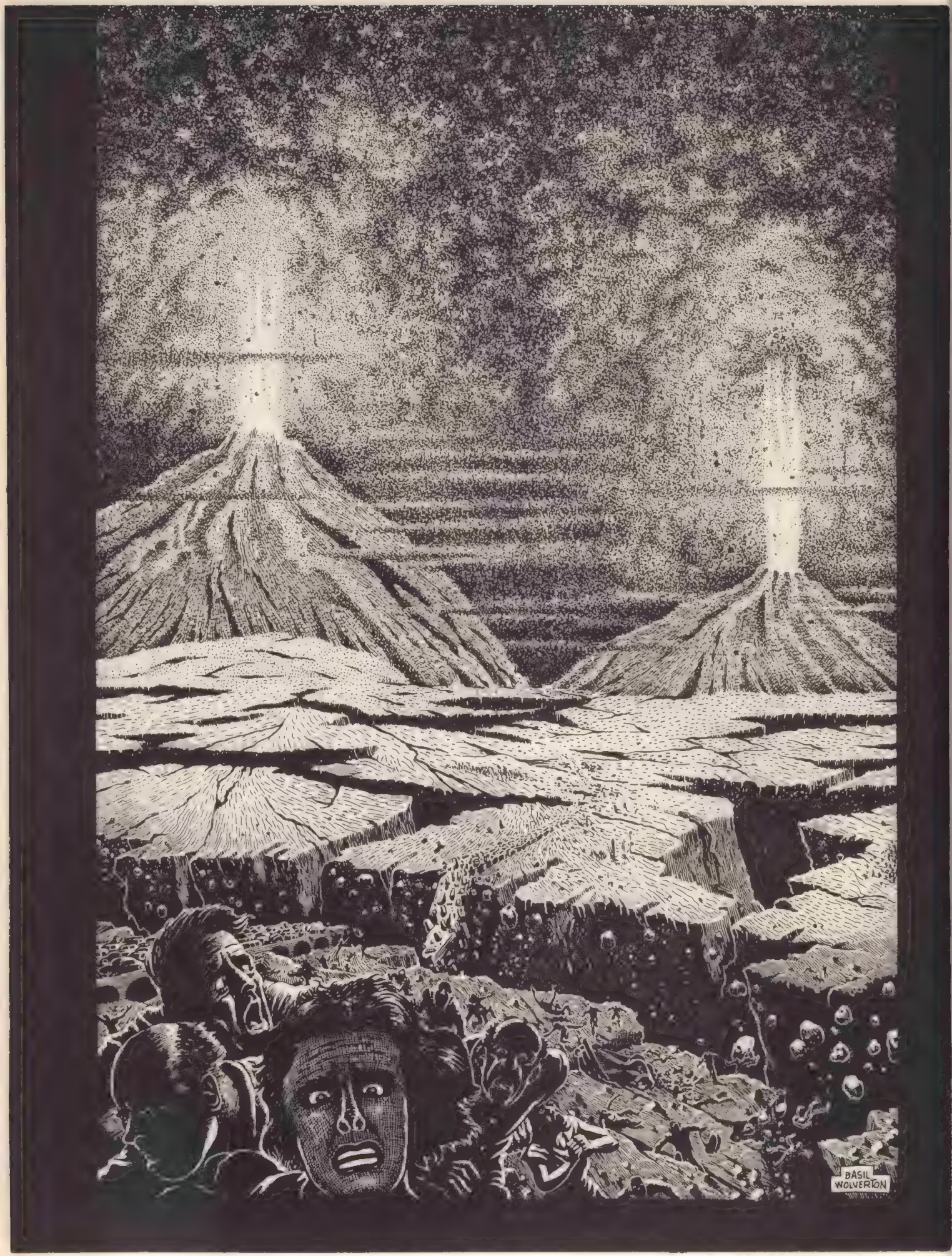
BASIL
WOLVERTON

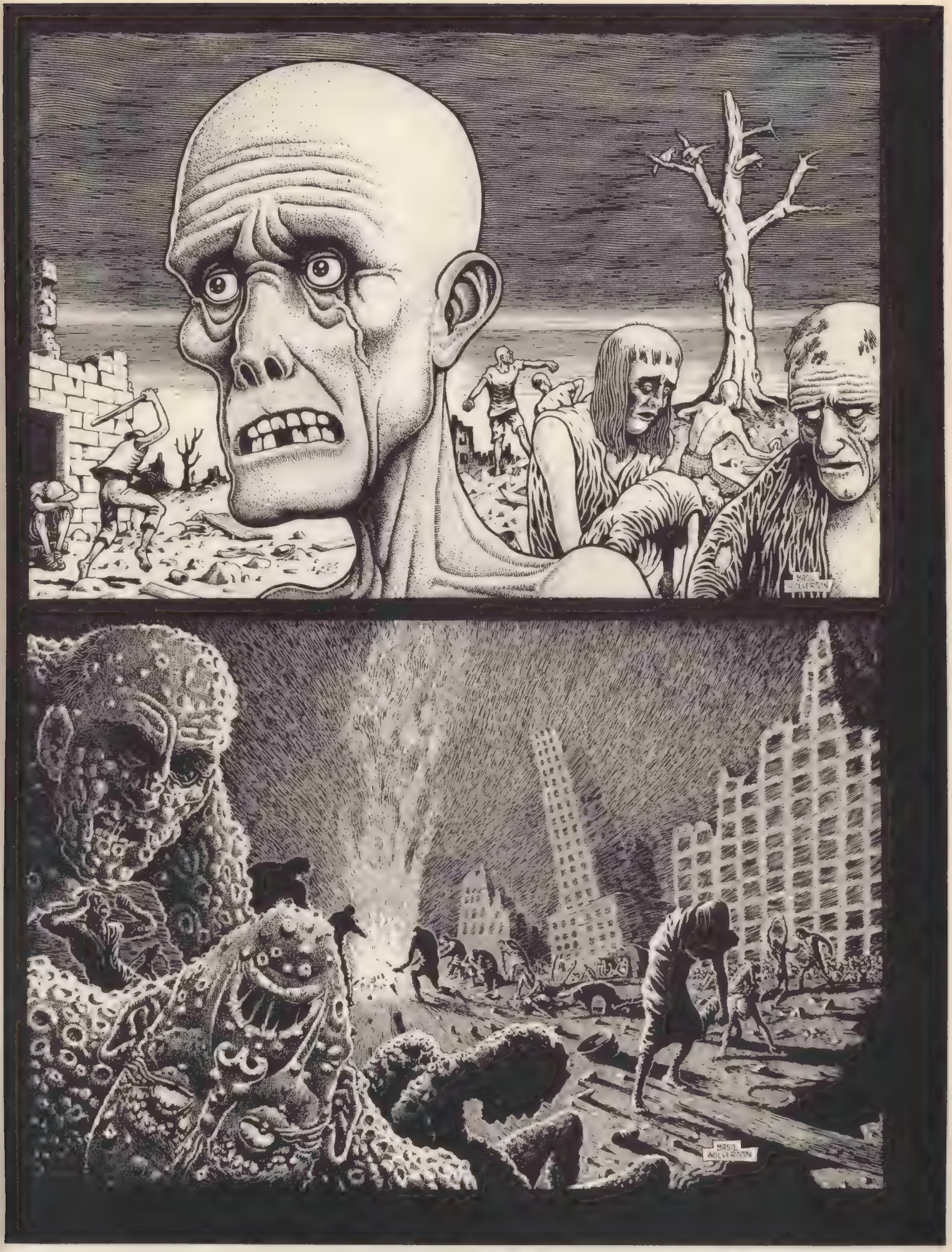
BASIL WOLVERTON
BASIL WOLVERTON

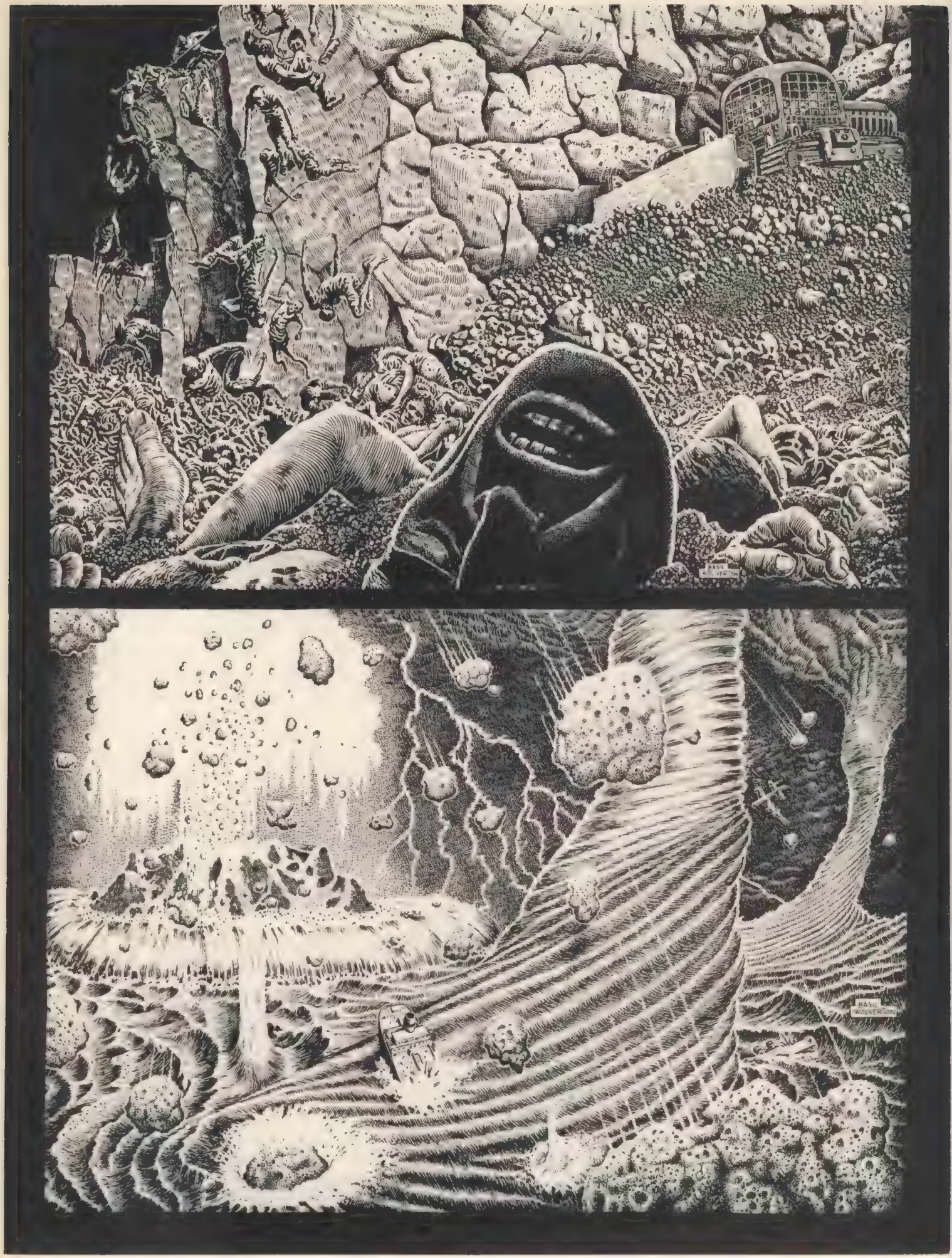

BASIL
WOLVERTON

sf

UIT HET GHETTO EN VLUG WAT.

Heinlein is een SF-schrijver die menig kritikus grijze haren heeft gegeven. Het bleek wèl al vlug dat Heinlein zijn verhalen gebruikte als 'setting' voor hoogst persoonlijke politieke, sociale en psychologische ideeën en overtuigingen. De kritieken varieëerden van : Heinlein is een homosexueel, een autoritaire bullebak en een wilde tot : hij is een genie.
De reden daarvan is het feit dat de theorieën die Heinlein in elk verhaal uitwerkt hoogst tegenstrijdig zijn. Wat valt er te denken van de fascistisch-militaristische ideeën in 'Starship Troopers' in tegenstelling tot de volkomen pacifistische en religieuze uitwerking van 'Stranger in a Strange Land ' ?
Die tegenstellingen deden kritici als bijv. een Damon Knight in wanhoop een oplossing zoeken door te zeggen dat Heinlein ' de diepte en de diversiviteit van het èchte bezat '. Hiermee liet Damon Knight duidelijk blijken dat hij overwonnen was, uitgepraat door de schijnbare tegenstellingen in de verhalen van Heinlein.
Die schijnbare tegenstellingen werken erg frusterend als je zijn boeken objektief leest, maar worden duidelijk als je volkomen subjektief begint te lezen.
Dan wordt het duidelijk dat Heinlein in zijn boeken oplossingen zoekt voor eigen problemen en dat zijn oplossingen dikwijls tegenstrijdig zijn naarmate de hoek waaronder hij zijn problemen bekijkt. Dit was op het tijdstip dat Heinlein begon te schrijven uniek in de SF.
Heinlein werd in 1907 in Butler Missouri geboren en hij wilde astronoom worden. Maar er ging iets mis en inplaats van astronoom werd hij kadet in de U.S. Navel Academy. Hij bracht tien jaar in de Navy door tot tuberkulose hem tot terugtrekken dwong.
Daarna probeerde hij verschillende jobs zoals : mijnbouw, accountant, politiek en een licenciaatsthesis in fysica en wiskunde. Tot hij tenslotte, meer door een toeval, een wetenschappelijk verhaal schreef dat hij "life-line" noemde.
En toen had hij ' een plezierige manier gevonden om te leven zonder te werken ' om zijn eigen woorden te quoteren.
Deze opsomming heeft schijnbaar niet zo veel belang, maar in werkelijkheid behandelt ze verschillende morele problemen in het leven van Heinlein. Hij vroeg zich af of het genoeg was om een bekwaam iemand te zijn onder andere mensen, of er nog iets meer aan het leven was dan dat, en hoe hij het beste het werk kon kiezen dat waard was om er een volledig leven mee te vullen.
En aan het leven is maar één eindpunt : de dood. Heinlein vraagt zich af welk type van mens de dood kan aanvaarden. Eerst vindt hij het antwoord niet : iemand die de dood kan aanvaarden moet volgens hem een vreemd type zijn, helemaal niet zoals hij zelf is. Later vindt hij wel een oplossing. In 'Requiem ' (Astounding, januari 1940) voert hij een held ten tonele die in hetzelfde jaar als hij is geboren en die sterft na iets volbracht te hebben wat hij zijn hele leven al gewild had : de maan bereiken. Dit zegt wel genoeg van de opvatting van Heinlein over de dood.
Heinlein is trouwens een SF-schrijver die erg hard drukt op de literaire waarde van SF. 'Science Fiction ' zegt hij, is dat soort van literatuur waarin de auteur begrip toont van de menselijke aktiviteit die gekend is als de wetenschappelijke methode en van het grote pakket kennis die door die methode al verzameld is.
De SF-auteur extrapoleert in zijn verhalen de toekomstige FEITEN die dat pakket kennis zal losmaken !
En, zo gaat Heinlein verder, het verleden is dood, het heden ontsnapt ons telkens weer zodat alleen de toekomst kan geviseerd worden.
Daarom is 'speculative fiction ' (Heinlein noemt science fiction speculative fiction omdat 'science' geen must is waarmee hij de mening van ondergetekende deelt) dikwijls realistischer dan de meeste historische en tegenwoordige-tijd-fiktie, en superieur aan hen beiden.
Hij is trouwens één van de eerste auteurs geweest die in SF politieke en sociologische ideeën geintroduceerd heeft. In zijn debuutperiode was dat zeer speciaal, maar nu doet elke SF-schrijver die zich respekteert het. Het gaat niet meer op om zoals 'Doc'Smith galaxies rond te razen in ruimteschepen waarvan het aandrijfprincipe erg vaag blijft, of om zoals Van Vogt iemand naakt door de ruimte te laten vliegen.
Het gaat er nu om, om op verantwoorde manier problemen van de hedendaagse maatschappij door te trekken en hun uitkomst in de toekomst te laten zien. We leven in een opwindende tijd die zowel beloftes als dreigingen inhoudt en onze blikken moeten op de toekomst gericht zijn, omdat we hem niet zouden verknoeien. Heinlein is één van die schrijvers die dit altijd al beseft heeft en dàt maakt hem zo groot.

Bob van Laerhoven.

DAGERAAD DES DUIVELS.

SF (speculative fiction of science fiction) is in, dat merk je direkt aan de lijvige bundel die Uitgeverij Soethoudt aan dit genre waagt en aan de namen die in deze anthologie staan. De bundel is zelfs verzorgder uitgegeven dan we nogal eens van Soethoudt gewoon zijn en de omslagtekening van Frank Ivo Van Damme is erg mooi. De titel doet wel wat denken aan " The Exorcist-rage " maar we kunnen de uitgever niet verwijten dat hij ook kommercieel denkt.
Vroeger stond fantastiek dikwijls in het verdomhoekje en werd het beschouwd als een genre (let op : genre, en niet literair genre) dat best door romantische adolescenten gepleegd kon worden en dat helemaal niet geschikt was voor volwassenen omdat het de werkelijkheid niet uitdiepte. Wat gevestigde kritici dikwijls over het hoofd zagen, dat de auteurs van "literaire" boeken dikwijls hun brood niet konden verdienen met hun boeken alleen, terwijl bijvoorbeeld " Jean Ray " dat wèl kon.
Gelukkig staan de beide kampen nu niet meer zo diametraal tegenover elkaar en wordt men een vermenging van beide gewaar, langzaam maar zeker.
De " Dageraad des Duivels " is daar wel een goed voorbeeld van. De fantastiek wordt in de breedste vormen bekeken en samensteller Danny De Laet heeft een indrukwekkend forum van auteurs bij elkaar gebracht. De oude meesters zoals Felix Timmermans (denk aan : Schemeringen van de Dood) Flip de Pillecijn, Maurice Maeterlinck, Jean Ray en Paul van Ostayen zijn vertegenwoordigd met fantastische verhalen waarvan de gevormde lezer misschien nog niet eens wist dat ze bestonden. Zelfs Zetterman, Conscience en Charles De Coster worden niet vergeten.
Het magischlrealisme (ook 'n vorm van fantastiek) wordt dik in de verf gezet door grootmeester Lampo, Johan Daisne, Raymond Brulez en Theo Huet. De nieuwere generatie wordt gerepresenteerd door een Jef Geeraerts, Julien Van Remoortere, Julien Raasveld, Eddy C. Bertin, Hugo Raes, Paul Van Herck en ondergetekende.
De kwaliteit van de verhalen loopt vrij uiteen, maar dat is makkelijk te begrijpen. De negentiende-eeuwse verhalen vragen van de lezer enige inspanning (die dan beloond wordt) en persoonlijke voorkeuren zullen natuurlijk ook een rol spelen.
Danny De Laet heeft echter zoveel mogelijk naar kwaliteit gespeurd en dat is duidelijk aan de bundel te merken. Hij heeft geprobeerd van iets te brengen naar ieders smaak, wat hem vrij aardig gelukt is.
Zowel de meer " literaire " verhalen als " fantastische ontspanningsavonturen " (en dat mag zeker ook) worden vertegenwoordigd.

Dageraad des Duivels. Uitgeverij Soethoudt 1974, 292 blz. Ing. 325 BF.

Bob van Laerhoven.

AANRADERS

AANRADERS

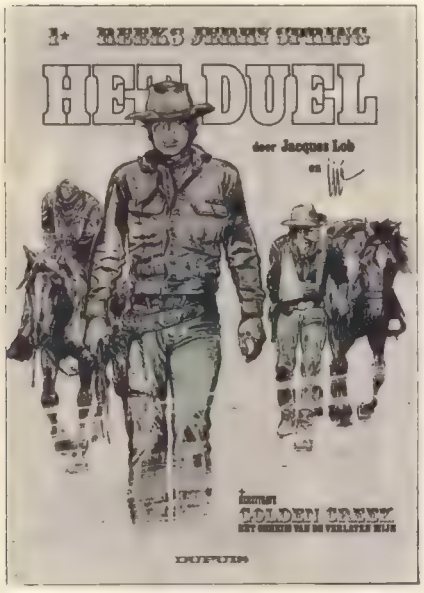

Zoals de titel " aanraders " laat vermoeden, zijn enkel de beste stripuitgaven voor deze rubriek bestemd. Wanneer wij u zouden aanraden slechte strips te kopen, dan zouden wij maar een slecht figuur slaan, nietwaar ? Zo werden de drie stripalbums, waarvan wij in het vorige nummer de omslagen publiceerden, zorgvuldig geselecteerd uit de recentere stripaanbiedingen.
In het vervolg echter willen wij deze "aanradersrubriek" uitbreiden tot het hele Nederlandstalige stripoeuvre, zodat alle reeds verschenen albums of verhalen van de Belgische/Nederlandse auteurs in aanmerking kunnen worden genomen. Bovendien leek het ons interessant niet zelf de keuze van de strips te bepalen, maar de lezers gelegenheid te geven hun bepaalde lievelingsalbums een plaats te zien innemen in deze " Galerij der Groten ".
DAAROM DOEN WE EEN BEROEP OP DE LEZERS. Laat ons weten welke stripalbums of albums voor u de beste zijn, en motiveer uw keuze. Schrijf ons waarom u meent dat uw selectie een plaats in deze rubriek verdient en waarom zij als het beste van de Nederlandstalige stripmarkt kan gelden. UW OPINIE ZAL DAN IN IEDER GEVAL IN EEN VOLGEND NUMMER WORDEN AFGEDRUKT.
Het is natuurlijk de bedoeling om een zo objectief mogelijk waarde-oordeel over een bepaald stripalbum of verhaal te vormen. Andere lezers kunnen tegen de opname van een bepaald boek stemmen en de argumenten pro en contra zullen tegen elkaar worden afgewogen. Het zullen evenwel de lezers zelf zijn die over de DEFINITIEVE opname van een bepaald stripalbum in de rubriek zullen beslissen.

LET OP ! WE VRAGEN NIET DE BESTE STRIPTEKENAAR OF -HELD ALS ZODANIG. WE ZOEKEN DE BESTE STRIPALBUMS, OF, IN BREDERE ZIN, HET BESTE STRIPVERHAAL.

Wij willen deze rubriek in dit nummer van start laten gaan met de twee recente uitgaven waarvan u hierbij de omslagen ziet afgedrukt. Indien u het met deze keuze niet eens bent, of indien u nog andere argumenten naar voren wilt brengen, laat het ons dan weten.

Vooreerst enkele technische gegevens. De twee reusachtige (35 x 25 cm), dikke (93 blz) en goedkope (150 BF) Jerry Spring-albums door Dupuis (Robbedoes) uitgegeven, bevatten vier verhalen nl. : "Het duel" en " Golden Creek. Het geheim van de verlaten mijn " in het eerste + " De wrekers van Sonora " en " Zilvermaan " in het tweede boek. " Golden Creek. . . . " en " Zilvermaan " zijn heruitgaven van de oude gekleurde en uitverkochte albums.
Waarom zijn deze boeken aanraders ? Wel, vooreerst omdat wij een grote bewondering koesteren voor het tekenwerk van Joseph Gillain of Jijé, wiens tekenstijl aan de basis ligt van vele anderen : nl. Giraud, Hermann, Druillet en de tientallen andere jonge tekenaars die dan weer inspiratie zochten bij de eerstgenoemde tekenaars. We zouden a. h. w. van een Jijé-school kunnen spreken. Ten tweede omdat in deze ZWART-WIT-ALBUMS het sublieme tekenwerk van deze man volkomen tot zijn recht komt zodat wij volop in de gelegenheid gesteld worden, zoals men in het nawoord van de albums schrijft, om ". . . de geweldige kwaliteit van zijn lijnen, zijn kunst om met zwart en contrasten te werken, en zijn bewonderenswaardig inktwerk. . . " te beoordelen. In geen enkele andere uitgave en zeker niet in de oude gekleurde albums komt het tekenwerk van Jijé zo sterk tot uiting.

De uitgevers van de stripfanzines, waarbij vooral Ciso van belang is, die bij gebrek aan geldmiddelen wel verplicht waren de heruitgaven in zwart-wit te drukken, wisten reeds dat veel knap tekenwerk door de inkleuring in de " commerciële uitgaven " werd verknoeid.
Waarschijnlijk is het dank zij enkele goede fanzineherdrukken (denk maar even aan " De Kerels van Vlaanderen " of " De Leeuw van Vlaanderen " van Bob de Moor , in Ciso nr. 8 en 12 herdrukt, en die heel wat stof hebben doen opwaaien in het stripwereldje), dat bepaalde uitgevers het nut van het zwart-wit zijn gaan inzien. De Jerry Spring-albums zijn er een mooi voorbeeld van.
Tot daar ons voorstel en motivatie om deze albums in de aanradersrubriek op te nemen. De lezers kunnen de definitieve opname betwisten en dus ook andere voorstellen doen.
WIJ REKENEN OP UW MEDEWERKING. De eerste tien reacties worden bovendien met een prijsje beloond, en eenieder die bij Ciso ooit iets heeft gewonnen, weet dat wij altijd mooie prijzen geven.
BESTE LEZERS, WIJ REKENEN OP U !!
Stuur uw reacties naar het redactieadres : J. Smet, Veldekensstraat 2, 2300 Turnhout België, ofwel naar het adres van de uitgever : Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan 3, Breda, Nederland.

J. S.

THE ADVENTURES OF Sweet Gwendoline

JOHN WILLIE, The adventures of Sweet Gwendoline. Foreword by Allen Jones. Preface by Harry Benjamin. Introduction by J. B. Rund. Bélier Press, (Post Office Box "c", Gracie Station, New York. N. Y. 10028.)1974. 27. 5 x 22 cm. 144 blz. Gebonden. Prijs : 12 dollar.
(Bij ev. bestellingen in de U. S. A. is een verklaring van meerderjarigheid vereist).
Bevat :
Sweet Gwendoline and " The Race for the Gold Cup".
Sir d'Arcy & " The Wasp Women".
Sweet Gwendoline in "The Escape Artiste".
Gwendoline and " The Missing Princess".
15 blz. waterverftekeningen.

De trouwe lezers hebben reeds kunnen kennismaken met John Willie, alias John Alexander Scott Coutts, in het artikel over de bizarre strips dat in het derde nummer van de Stripgids is verschenen. Daarin werd het sado-masochistisch werk van enkele interessante tekenaars besproken, waarbij John Willie met de belevenissen van de naieve Gwendoline als initiator van het genre een bijzondere plaats innam. In dat artikel maakten wij ook melding van de Italiaanse uitgave "Guendalina" in de reeks "L'Olimpo dei fumetti" (Milaan, Sugar Editore, 1974). Deze editie is echter niet de originele en wij willen de geinteresseerden stellig aanraden de oorspronkelijke Amerikaanse publicatie, waarvan u hierboven de nauwkeurige titelbeschrijving kan terugvinden, te kopen, zelfs indien zij reeds in het bezit van 't Italiaanse afkooksel zouden zijn. In deze laatste ontbreken nl. de voorwoorden van Jones en Benjamin ; vele belangrijke bibliografische gegevens; een interessante brief over bondage van John Coutts aan een vriend ; plus 15 bl. gekleurde waterverftekeningen.
De Amerikaanse uitgave is bovendien aanzienlijk groter en werd veel beter gedrukt. Kortom, in het Amerikaanse boek kan men nog veel beter het uitzonderlijke talent van de tekenaar onderkennen.
Het lijkt mij ook interessant, zonder daarom hier opnieuw het hoe en waarom van de bizarre strips aan de orde te stellen, de bijzondere kwaliteiten van de kunstenaar John Willie te benadrukken.
John Alexander Scott Coutts werd geboren op 9 december 1902 in Singapore. Hij overleed in Engeland, te Câtel, op het eiland Guernsey, op 5 augustus 1962.
De meeste van zijn teksten, foto's en tekeningen verschenen echter in Amerika. Hoe de man er moet hebben uitgezien kan men nagaan in de figuur van Sir d'Arcy, de typische stripbooswicht, die veel op de kunstenaar gelijkt. Een foto werd helaas niet in het boek afgedrukt. Met deze lachwekkende persoon heeft Coutts meer dan waarschijnlijk zichzelf en zijn zwakheden willen hekelen. Een geschikte uitlaat voor zijn sadistische gevoelens was het tijdschrift " Bizarre " waarvan John trouwens zelf de eerste twintig nummers (1946 - 1956) in Amerika publiceerde. Ook verscheidene episodes van Gwendoline zagen hierin het licht.
Dat dit werk niet onopgemerkt bleef bewijst de opkomst in die periode van andere tekenaars als Stanton, Eneg en Jim. Ondanks het feit dat John Willie geen tekenopleiding heeft gehad, het geen hier en daar b. v. bij de achtergronden en vooral ook bij 't uitbeelden van de beweging, het lopen enz. wel merkbaar is, getuigt zijn werk van een grote kunstvaardigheid. Het is met een diepe fijngevoeligheid en een grote liefde voor het 'genre' dat John uiting gaf aan wat ook Harry Benjamin M. D., de persoon waarbij de kunstenaar een keer te rade ging, in zijn voorwoord een "psychosexuele handicap" noemt. Volgens die zelfde Benjamin waren J. W. 's afwijkingen van de lichtere soort en zou hij zijn sadistische neigingen nooit tot het uiterste voeren.
Dit blijkt in zekere zin ook wel uit zijn stripwerk waarin men meest met bondage, flagellantisme en fetishisme, maar nooit met erge brutaliteiten geconfronteerd wordt. Sweet Gwendoline is de gemakkelijke prooi, de mirakel-maagd, die heel gauw zeer is gedaan en het subtiel aanbrengen van een traan onder de smekende blik van de onschuldige bereikt een veel groter effect dan brutale folteringen.
Of, zoals Jones in zijn voorwoord schrijft: "... (she) is the one that has thrilled us all, tied to the railway lines of bygone movies. A helpless virgin at the mercy of villains who could never actually bring themselves to do her serious harm ; she is the fore-runner of Little Annie Fanny".
Zelfs in Willie's aquarellen, waar hij ernstiger te werk gaat en de folteringen brutaler zijn, ontdekken wij de broze en natuurlijk ook domme Gwendoline. Vooral deze tedere benadering van het toch gewaagde onderwerp is kenmerkend in het werk van Coutts. En dat kenmerk werd door geen ander geëvenaard. In die zin is het prachtige tekenwerk ook best door andersdenkenden te genieten. En zelfs, indien het er ruwer aan toe zou gaan... Is in de tekenkunst het hoe men iets voorstelt niet belangrijker dan het wat ? In ieder geval kan ik verzekeren dat al wie zich van John's oeuvre distantieert omdat hij hier zogenaamd met een "zieke geest" te maken heeft, ongelijk heeft.
En zeker de stripliefhebber, ook al moet ik hem waarschuwen voor 't feit dat de eenvoudige scénario's slechts voorwendsels zijn om de broze en tere heldin allerhande slechte behandelingen te laten ondergaan. Maar ook dat moet men er bij deze kunstenaar bijnemen.

S. J.

NIEUWS ~ NIEUWS ~ NIEUWS ~

Peter C. Marzio, Rube Goldberg.
His life and work. New York/London, Harper & Row, 1973. 21 x 26 cm. xiii - 322 blz. Geill. Gebonden. Prijs : 12, 50 Dollar. pl. m. 40 Gulden (Import Real Free Press, Oude Nieuwstraat 10, Amsterdam).

Daar zullen nog wel een heleboel stripliefhebbers zijn die zelfs de naam Rube Goldberg nog niet kennen. Dat is geen schande. Hij kwam wel in enkele handboeken voor, en in Phénix nr. 16 verscheen er wel een artikel van P. Couperie n. a. v. het overlijden van de man, maar veel gelegenheden om hem echt goed te leren kennen hebben wij in Europa nog niet gehad. Ook het in 1968 uitgegeven boek "Rube Goldberg Vs The Machine Age " (New York, Hastings House) heb ik in deze kontreien nog niet gezien. Maar met het hierboven beschreven boek, dat in de eerste plaats een biografie wil zijn, en waarin toch meer dan de helft der bladzijden uit illustratiemateriaal bestaat, hebben we meteen het mooiste beeld van wie Rube Goldberg was en wat ie zoal heeft gemaakt.
En ik moet iedereen de raad geven, nu men er immers wel de gelegenheid toe heeft, deze man en zeker zijn werk te leren kennen, want we hebben hier inderdaad met een grote persoonlijkheid te maken. Niet voor niets lopen de Amerikanen zo hoog met hem op.
Aan de hand van de geboortedatum 4 juli 1883 te San Francisco en het overlijden te New York op 7 dec. 1970 kan je zien dat Rube vrijwel het hele stripgebeuren heeft meegemaakt. Zelfs de opkomst van de underground-striprage, waarbij nog menige belangrijke tekenaar die duidelijk de invloed van Rube en de oude-Amerikaanse tekenstijl had ondergaan.
Rube is van enorme betekenis geweest voor de Amerikaanse strip. En wij bedoelen niet alleen de feiten dat hij betrokken is geweest bij de stichting van het "Mc Naught Syndicate" ; de oprichting van de "National Cartoonist Society", waarvan hij tevens de eerste voorzitter was en waarvan " The Reuben Award " de door Rube gebeeldhoude prijs die deze vereniging jaarlijks aan de beste tekenaar uitreikt, op zijn voornaam werd geinspireerd. Wij bedoelen ook niet de vele prijzen, waarbij o. a. de Pulitzer Price in 1948, die Rube ooit in ontvangst mocht nemen, noch zijn verdiensten als acteur, radio- en T. V. -ster, schrijver of beeldhouwer.
Wij bedoelen vooral zijn tekentalent (vergis je niet wanneer je Rube's tekeningen voor 't eerst zult zien) en zijn kwaliteiten als humorist. Rube Goldberg is origineel, zijn humor is origineel, zijn tekeningen zijn origineel, zijn kritiek is origineel, zijn creaties zijn origineel. En Goldberg heeft heel wat gecreëerd ! Het meest bekend is " Boob Mc Nutt ", de belevenissen van een domme maar brave jongen in een gekke wereld bevolkt met allerhande rare wezens en dieren waarin romantiek, avontuur en humor samengaan. Deze "fall-guy", die wel succes heeft gehad en zelfs van 1918 tot 1934 op het programma van vele kranten stond, is echter niet Rube's beste creatie. Interessanter en ook genoegzaam bekend zijn " The Inventions of Professor Lucifer Gorgonzola Butts ", waarin dank zij de wetten betreffende actie en reactie, oorzaak en gevolg plus enkele nonsensikale teksten en tekeningen, heel wat aan maatschappijkritiek wordt gedaan. Het valt op, hoe Rube soms, met heel weinig middelen héél veel weet te hekelen. Er zit dus meer achter dan men op 't eerste zicht zou denken. Met een enkel tekeningetje en een eenvoudig stukje tekst weet Rube soms de hele tragedie van een mensenleven weer te geven.
Het aantal strips die Rube ooit gemaakt heeft, ligt evenwel ver boven de vijftig. Sommige titels was een kort leven beschoren, maar weer andere hielden het meer dan tien jaar vol. Belangrijke creaties zijn nog : " Foolish Questions " of gekke antwoorden op gekke vragen, een humorformule die nu nog regelmatig in magazines à la Mad wordt gebruikt ; "I'm the guy " waarin een dwergachtige figuur het antwoord op alle niet te beantwoorden vragen is ; " Father was right "; " Telephonies ", waarin personen langs de telefoon allerhande leugens en gekke dingen vertellen die door het prentje lachwekkend worden ; " I never thought of that ", of de logische oplossing voor de problemen ; " They all come back for more ", over de mensen die zich steeds opnieuw laten beetnemen ; " They all look good when they're far away " ; " Doc Wright " en " Lala Palooza ", twee vervolgstrips ; enz. enz. enz. Het is natuurlijk te gek om hier alles te noemen.
Veel liever ruim ik de plaats voor enkele illustraties, die, dat is eigen aan de strip, veel meer dan woorden kunnen vertellen waarover het allemaal gaat.

S. J.

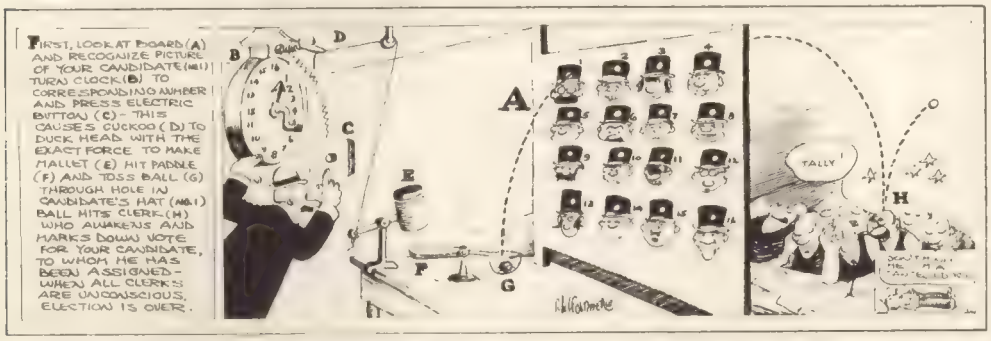
FIRST, LOOK AT BOARD (A) AND RECOGNIZE PICTURE OF YOUR CANDIDATE (NO.1) TURN CLOCK (B) TO CORRESPONDING NUMBER AND PRESS ELECTRIC BUTTON (C) - THIS CAUSES CUCKOO (D) TO DUCK HEAD WITH THE EXACT FORCE TO MAKE MALLET (E) HIT PADDLE (F) AND TOSS BALL (G) THROUGH HOLE IN CANDIDATE'S HAT (NO.1) BALL HITS CLERK (H) WHO AWAKENS AND MARKS DOWN VOTE FOR YOUR CANDIDATE, TO WHOM HE HAS BEEN ASSIGNED - WHEN ALL CLERKS ARE UNCONSCIOUS, ELECTION IS OVER.
A
B
C
D
E
F
G
H
TALLY !

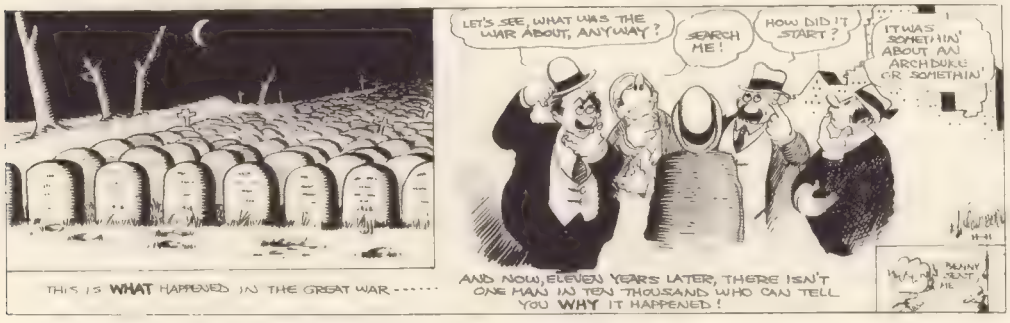
THIS IS WHAT HAPPENED IN THE GREAT WAR -----
LET'S SEE, WHAT WAS THE WAR ABOUT, ANYWAY ?
SEARCH ME !
HOW DID IT START ?
IT WAS SOMETHIN' ABOUT AN ARCHDUKE OR SOMETHIN'
AND NOW, ELEVEN YEARS LATER, THERE ISN'T ONE MAN IN TEN THOUSAND WHO CAN TELL YOU WHY IT HAPPENED !

I HOPE MY LADY FRIENDS WILL NOT THINK I'M IMPOLITE IF I DON'T TAKE OFF MY HAT WHEN THEY PASS BY
THE SEAT-HAT - INVENTED SO YOU CAN TAKE YOUR FAMILY OUT IN YOUR NEW $87 CAR.

NIEUWS ~ NIEUWS ~ NIEUWS ~

TELEGRAMMEN.

Allemaal de beste wensen voor het nieuwe jaar dat rijk aan goede stripuitgaven moge zijn. Wat de Stripgids betreft... wanneer we zo de vier nummers van onze eerste jaargang eens bekijken, dan geloof ik niet dat de stripliefhebber reden tot klagen heeft. Wij brachten voor u nl. schetsen van W. Vandersteen ; strips van Moniquet, de Gebr. Funke en Studio Vandersteen. U leerde vooral ook Howard, Pip-International en de bizarre strips een beetje beter kennen en wij ontdekten voor u nieuw talent met name Bob van Laerhoven voor de science fiction en Dirk Nuyts voor de strip. Om over de kleinere grootse zaken in de Stripgids zoals o. a. het feit dat u in ons blad voor 't eerst de naam Piet Tibos heeft kunnen lezen, de eerste stripflitser en het eigenaardige tekengrapje van G. Mc. Manus nog niet te spreken. Maar goed, dit jaar 1975 zullen we het allemaal nog veel beter gaan doen. In dit nummer gaan we met de nieuwe rubriek "Aanraders" van start, een rubriek die zich zal laten gelden in het stripwereldje. Alleen de beste strips zullen hierin een plaatsje krijgen en de striptekenaars en -uitgevers zullen dan ook fier kunnen zijn wanneer zij er met hun werk een vaste plaats in zullen veroverd hebben. Maar goed, wat de toekomstige stripgidsen u allemaal brengen, zal u best zelf bij het lezen ervan ontdekken. Want u neemt natuurlijk een abonnement.... Tenminste, wanneer u nog geld over heeft na uw aankopen uit de najaarsaanbiedingen. Want in de eindejaarsperiode, te beginnen van november, kwamen al de belangrijke uitgevers met hun nieuwe titels opdraven. Wij zullen er hier niet te veel woorden aan verspillen. De goede titels komen vroeg of laat toch wel in de "aanradersrubriek " terecht. Daarom hier nu enkele andere wetenswaardigheden in telegramstijl.

In Charlie nr. 70, nov. 1974, een gekleurde strip van 16 bl. door Joost Swarte of de avonturen van " Jopo de Pojo " in "Imago Moderna ". Joost Swarte ziet u ook terug in Tante Leny presenteert nr. 17, samen met Evert Geradts (natuurlijk), Ever Meulen, H. Buckinx, Bill Bodewes, kortom vrijwel de volledige T. L. P. - ploeg. Die boekjes zijn hun geld altijd wel waard. DE STRIPWERELD (van K. Driesen, weet u wel) koestert plannen met Bob de Moor. Volgende keer meer hierover. INFO (van RAJ Zielschot, weet u wel) heeft de plannen met LEX BRAND inmiddels reeds verwezenlijkt. Het eerste Info-supplement waarin het eerste gedeelte van het verhaal " De Zoromen" werd herdrukt, ligt te koop voor 3, 45 gulden. Kopen natuurlijk.

In " Het Rijk der Vrouw begon een zekere Paul Batardy een reeks artikeltjes over strips. In het nr. 1541 van 13 nov. 1974 kwam een inleidend artikeltje, de week daarop werd William Vance, vervolgens Morris en Franquin besproken. De serie gaat verder maar meer gegevens heb ik thans nog niet bij de hand. In Actuel nr. 48 van nov. 1974 staat Kuifje in zijn hemd. Wanneer niet teveel andere bladen hetzelfde van plan zijn, laten we u er misschien wel een stukje uit zien. HARPOON is de titel van een nieuw Amerikaans satirisch maandblad. Hierin vinden we enige underground-tekenaars zoals H. Chaykin, Justin Green, N. Sonntag, R. Reese, D. Wildey enz. meest jongens die gegroepeerd waren rond de zogeheten Cloud Studio die betrokken was bij de samenstelling van boekjes als Drool Magazine, Cloud Comics 2 en All Duck Comix. Het blad heeft evenwel weinig reden van bestaan, dacht ik en is een afkooksel van het andere satirische maandblad NATIO - NAL LAMPOON. Van deze laatste zag ik onlangs een bundeling van de strips die in dat blad verschenen waren.

Over de grammofoonplaten gaan we het nu niet hebben. Toch even dit : Leo Sayer die met zijn tweede LP " Just a boy " redelijk wat ophef maakte, is ook heel goed op zijn eerste " Silverbird ". Wat die allemaal met zijn stem doet zeg !

Nu weer de beurt aan de strips. In : Winkler Prins Jaarboek 1974 (A'dam, Elsevier 1974)pp. 329-330 een artikeltje van Ron Kaal onder het trefwoord "Striprevival". Dat hoorde natuurlijk al enige jaren terug in het jaarboek gepubliceerd te worden. We zijn nu mogelijk al op de terugweg.... FUNNYWORLD 16 (van Mike Barrier, weet u wel) (de Carl Barks specialist) zal een artikel van Kim Weston over Barks' niet gepubliceerde strips + 8 blz. strips van deze laatste + het laatste deel van de C. Barks bibliografie bevatten, alsook een vraaggesprek met Dick Huemer i. v. m. zijn werk voor Max en Dave Fleischer, de producers van o. a. Betty Boop - en Popey - tekenfilms, plus een artikel van Maggie Thompson over John Stanley, auteur en tekenaar van Little Lulu + een artikel van P. Rosenkranz over de u-comix in verschillende Europese landen. Potverdikkeme, dat is de moeite waard ! Reserveer alvast een exemplaar bij de Real Free Press.

STRIPPROFIEL nr. 8 bevat een artikel van Har Brok over Bob de Moor. Het is ook de moeite waard. De auteur bevestigt wat CISO nu al een paar jaartjes beweert en gaat er nog een beetje dieper op in. M. a. w. men kan hier onomwonden lezen wat de bedoeling van de Ciso-de Moor-herdrukken was. Het talent van Bob de Moor kan niet genoeg in het daglicht worden gesteld. Als kunstenaar is hij gewoon DE GROOTSTE. Ook het 7e nummer van Stripprofiel dat Martin Lodewijk en zijn werk bespreekt en herdrukt was tof. Allee, twee goede punten en een bank vooruit. De 4e editie van Robert M. Overstreet's " The comic-book price guide " is ook zojuist verschenen. Wie niet in de prijzen van de comic-books is geinteresseerd, kan hieruit toch veel interessante gegevens putten. Te verkrijgen in een goede stripwinkel.

"The Comics ", het boek van Coulton Waugh, dat oorspronkelijk verscheen in 1947 werd door de New Yorkse Luna Press herdrukt. Dezelfde uitgever had al Martin Sheridan's " Comics and their creators " heruitgegeven in 1971.

De historische waarde van deze werken hoeven we wel niet meer te onderstrepen. Ieder die in de Amerikaanse krantenstrip is geinteresseerd moet deze werken bezitten. Ook is het prettig de 1947-visie van de auteur die zelf ook tekenaar was van de door Milton Caniff gecreëerde " Dickie Dare " te ervaren. 360 blz. leesgenot voor 5 dollar.

Wij mogen daarenboven veel van die oudere amerikaanse, schijnbaar onnozele familiale stripjes niet onderschatten. Zo hebben wij u in een vorig nummer 3 reeds over Crockett Johnson's "Barnaby" gesproken. In dit boek zijn er meer van die juweeltjes te ontdekken.

Tegenwoordig worden er ook veel oude kinderboeken herdrukt. Vergis je niet : ook al zijn het geen strips, er zijn soms heel knappe tekenaars voor de illustraties aan het werk geweest. Op sommige van deze komen we nog weleens terug.

Een uniek boek is " The Fantastic Kingdom. A collection of illustrations from the golden days of storytelling. " (Uitgegeven te New York, door Ballantine Books). Prachtige illustraties van enkele beroemde illustrators wiens namen de moeite zijn om te onthouden : o. m. Kay Neilsen, Edmund Dulac, Maxfield Parrish, Arthur Rackham. Heus, je mag W. O. III niet ingaan alvorens daar eerst kennis en genoegen van genomen te hebben.

Nog wat W. Vandersteen-nieuws.

In het Suske & Wiske Winterboek 1974, weer een nieuw S & W. verhaal : " Toffe Tiko ". Het is heel tof. Het artikel over Studio Vandersteen dat bij de herdruk " Dr. Jeckyll en Mr. Hyde " in de vorige Stripgids moest verschijnen kwam niet op tijd klaar en wordt naar een later nummer verschoven. Tsja, we kunnen ook niet alle tegelijk doen. In galerij Vecu te Antwerpen heeft de tentoonstelling " Geschiedenis van het Tekenverhaal" van 1 tot 21 december 1974 plaatsgehad. Deze tentoonstelling werd grotendeels met W. Vandersteen's werk samengesteld en originele platen van " De Snoezige Snowijt " werden verkocht ten voordele van het home Maria Beeckmans te Wilrijk. De Lions Club Antwerpen-Zuid was initiatiefnemer. De verwaarloosde kinderen zullen er wel bij varen, hoop ik.

In het artikel van J. Vranckx in de Gazet van Antwerpen 30/11 en 1/12, 1974 vernemen we bovendien dat de teken- en poppenfilmplannen van Willy spoedig werkelijkheid zullen worden. Bessy, Robert & Bertrand plus Suske & Wiske zelf staan op het programma. Wait and see. We'll keep you informed. Volgend nummer : Ray Goossens en Robert en Bertrand.

J. Smet.

NIEUWS ~ NIEUWS ~ NIEUWS ~

RICHARD CORBEN INDEX

S = STRIPS, I = ILLUSTR. C = COVER.

for solid facts.

FANZINES :
ANOMALY Nº 2 (I), Nº 3 (C,S,I).
COLLAGE Nº 9 (C).
COMIC CRUSADER Nº 10 (I).
EPIC Nº 11 (I).
ERB-DOM Nº 28 (C), Nº 29 (I)
FAN INFORMER Nº 27 (C).
FANTAGOR Nº 1 (C,S,I).
GOLDEN AGE Nº 7 (I).
I'LL BE DAMNED Nº 1 (I).
MCR Nº 4 (I).
MIRKWOOD TIMES Nº 4 (C,I), Nº 5 (C,I).
MOUNT TO THE STARS Nº 2 (I).
MULTICON BOOKLET (I).
PHOTON Nº 18 - Nº 24 (I - NUMEROUS).
PROMETHEAN ENTERPRISES Nº 3 (S,I).
ROCKET BLAST-COMICOLLECTOR Nº 74 (C), Nº 79 (Ab), Nº 80 (I), Nº 81 (C,I) Nº 83 (C).
SQUIA TRONT Nº 4 (S,I).
VOICE OF COMICDOM Nº 12-15 (S,I), Nº 16 & 17 (C,S,I).
WEIRDOM ILLUSTRATED Nº 13 (C,S,I).
X-RAY DELTA ONE - SPECIAL Nº 1 (I).
CAPA-ALPHA Nº 72 (S).
FUNNYWORLD Nº 14 (S).
HPL (I).
MID-AMERICA CON BOOK (2c).
CARTOONIST PROfiles Nº 15 (I).
BURROUGHS BULLETIN Nº 34 (C,S).
HOT STUF Nº 1 (S,C).
BERKELEY CON BOOK 1 (I).
INFINITY Nº 4 (C,I), Nº 5 (I).

PROFESSIONAL WORK :
MAGAZINE OF FANTASY & SF : SEPT. '67 (C)
AMATEUR PRODUCERS VOL. 4 Nº 2 (I).
CREEPY Nº 36 (S), Nº 41 (S), Nº 43 (S), Nº 44 (S), Nº 46 (S), Nº 54 (C,S), Nº 56 - Nº 64 (S), Nº 66 (S).
EERIE Nº 16 (I), Nº 31 (C), Nº 32 (C,S), Nº 33 (S), Nº 43 (S), Nº 54 & 55 (COLORS), Nº 56-58 (S), Nº 60 (S),
VAMPIRELLA Nº 15 (S), Nº 16 (I), Nº 30-33 (S).
SPIRIT Nº 1 & 3 (COLORING)
COMIX INTERNATIONAL (WHOLE ISSUE - NO RIGHTS EUROPE)
FAMOUS MONSTERS Nº 34 & 35 (PHOTOS), Nº 47 (I).

UNDERGROUND WORK :
ANOMALY Nº 4 (2 C,S).
BARBARIAN Nº 2 (I), Nº 3 (I).
DEATH RATTLE Nº 1 (C,S).
FANTAGOR Nº 1-4 (C,S,I).
FEVER DREAMS Nº 1 (C,S,I).
GRIM WIT Nº 1 & 2 (C,S,I).
ROWLF Nº 1 (2c, S-REPRINTS, I).
SKULL Nº 2, 3, 5 (S), Nº 6 (S,I).
SLOW DEATH Nº 2 (S), Nº 3 & 4 (C,S), Nº 5 (S).
TALES OF THE PLAGUE (C,S - REPRINTS).
UP FROM THE DEEP Nº 1 (C,S).
WEIRD FANTASIES Nº 1 (S).
WEIRDOM COMIX Nº 14 & 15 (C,S,I).

POSTERS :
Nº 1 : - SPACEMAN & GIRL ON PLAIN.
Nº 2 : - SPACESHIP.
"CYCLOPS" - FULL COLOR COVER PRINT FROM RBCC.

HET STRIPVERHAAL IN HET LITERATUURONDERWIJS.

In nr. 308, okt. 1974 van het tijdschrift " Levende Talen ", tweemaandelijks blad van de " Vereniging van Leraren in Levende Talen " verscheen een artikel " Schrijfvaardiheid door middel van strips" door S. E. Arts, H. J. van Dijk & J. K. G. Bakker geschreven. Deze heren voelen er veel voor om het beeldverhaal daadwerkelijk een plaats in het onderwijs te geven en zij experimenteerden reeds sinds 1969 in verband met de schrijf - vaardigheid dus.
Het is een uitvoerig en saai artikel, maar toch wel de moeite waard om eens doorgenomen te worden. Meteen wordt dan ook duidelijk dat de strip de laatste jaren inderdaad een hele weg heeft afgelegd.
Zo bestaat er te Münster, in de Magdalenenstrasse 5, een Werkgroep Stripverhalen, Nederlands seminarie te Münster. Indatzelfde nr. 308 van "Levende Talen" heeft deze Werkgroep het over " Het stripverhaal in het literatuuronderwijs ". Natuurlijk wordt de strip in dit artikel met andere ogen bekeken dan wij, stripmaniakken het gewoonlijk doen.
Maar de stellingen die deze Werkgroep tot verdere discussie geeft wil ik u niet onthouden. Het zijn er drie :

1. Het genre stripverhaal dient een zelfstandig onderdeel van het literatuuronderwijs te zijn.
2. Het stripverhaal is uitstekend geschikt om de sociale en economische aspecten van de literatuur te verduidelijken.
3. Het stripverhaal vormt een goede inleiding tot de moderne audio-visuele massamedia.

Onderstaande paragraaf werd ook door de " Leraren in Levende Talen " geschreven. Zij klinkt ons ook heel aangenaam in de oren.
" In ons land worden, bijvoorbeeld bij het lager onderwijs, al jarenlang illustraties en beeldverhalen, opeenvolgende plaatjes, die een verhaal vertellen, gebruikt voor het oefenen in het navertellen, met name om leerlingen te trainen in het logisch denken en formuleren en in sommige gevallen ook voor het leren schrijven van opstellen en voor het oefenen van taal- en stelvaardigheid. Bij het voortgezet onderwijs heeft een merkwaardige grote weerstand tegen het gebruik van plaatjes zeker van beeldverhalen of stripverhalen, bestaan. Wellicht zijn de oudere docenten vroeger nooit striplezers geweest of vond men, dat strips van een te laag niveau waren. Alleen het gedrukte boekproduct van de traditionele literatuur was van oudsher bekend en acceptabel.
Hierin is in de laatste jaren een radicale wijziging gekomen wellicht ook onder invloed van andere visuele hulpmiddelen, die hun intrede in de school hebben gedaan. De strip is vrijwel " salonfähig " gworden, hoewel uiteraard verschillen in niveau evenzeer bekend zijn als bij de ' Officiële'literatuur . "
Inderdaad een heel verschil met de leraren-meningen van enkele jaren geleden. En hoever staan ze er in België mee ? Bij mijn weten werd de mening van L. Schevenhels, die in het artikel " De Heerschappij van het Beeld " in " Volksopvoeding " nr. 4, juli-aug. 1956 gepubliceerd werd nog niet weerlegd. Wij komen hierop terug.

S. J.

Wij zoeken oude nummers van HEROIC-ALBUMS, BRAVO, PATS, BIMBO, 'T KAPOENTJE, KZV, ONS VOLKSKE enz. enz.

AMUSEER JE.... ABONNEER JE !
30 Gulden op Giro 141238 t. n. v.
C. Coenders, Breda.

ALLEMAAL ' T BESTE VOOR HET NIEUWE JAAR ? EN NOG VEEL, HEEL VEEL STRIPGIDSEN.

Indien je specialist in een bepaald stripgenre bent, of indien je gewoon wat leuks over je geliefde stripheld wilt vertellen, zet je ideeën dan op papier en stuur ze naar het redactieadres. Uw medewerking wordt op prijs gesteld.

NIEUWS ~ NIEUWS ~ NIEUWS ~

MENEERKE PEETERS VERJAART.

Wanneer ze het in België over " de pil " hebben, dan denken ze niet altijd aan geboortebeperking, zenuwstillende middelen of doping. Vele Belgen slikken evenwel hun dagelijkse pil die de bovengenoemde eigenschappen plus nog veel meer in zich bevat. Want veel Belgen kunnen niet zonder hun dagelijkse portie "Meneerke Peeters ", bekomen er daadwerkelijk van en zullen meer dan waarschijnlijk, na langdurige verslaving niet meer in staat zijn tot normaal copuleren.
België is met Pil's "Meneerke Peeters" een niet geëvenaarde "stop-comic "rijk. De volksvertegenwoordigers en senatoren weten het, want velen onder hen zullen vóór de politiek zich eerst over de "nonsensicaliteiten" van M. P. bezinnen. Daarom is het spijtig dat het publiceren van de 5000e "Meneerke Peeters" in de Standaard en het Nieuwblad van 20 sept. 1974 onopgemerkt aan " De Moniteur " ofte " Het Staatsblad " is voorbijgegaan. De schepper van het fenomeen, iedere Belg hoort het te weten, is Pil, alias Joë Meulepas, uit Lierse ouders geboren op 8-2-1915 in Hampsteadt (Londen).

De eerste M. P. verscheen in genoemde dagbladen op 31-1-1957. Naast "Meneerke Peeters" waarvan slechts één (schande) bundel verscheen bij Heideland te Hasselt in 1972 als Vlaamse Pocket nr. 263, zijn nog andere pillen te slikken in " De PIL-grimstocht der mensheid " (Hasselt, Heideland, 1967 Vl. Pocket nr. 215) en " PILkuren, Politieke kartoens uit de Vlaamse strijd 58-68 " (Leuven, Davidsfonds, 1969).
Vanwege Ciso-Stripgids een welverdiend proficiat dus aan PIL, die de niet te onderschatten dagelijkse karwei, een mop te tappen, met zoveel brio nu al meer dan 5000 dagen heeft volgehouden. Hip, hip, hip.... hoera !!!

S. J.

MENEERKE PEETERS

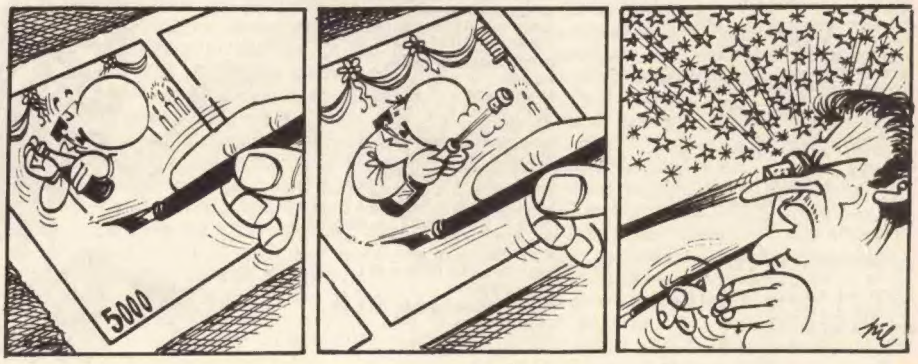

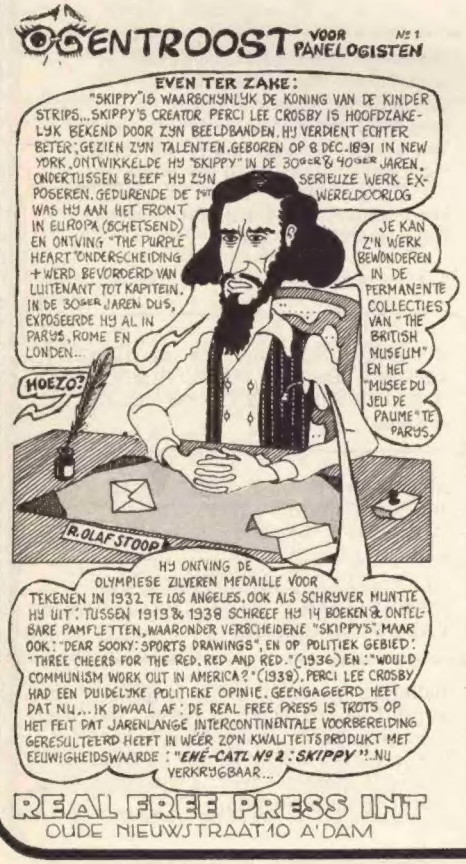
OGENTROOST VOOR PANELOGISTEN Nº 1
EVEN TER ZAKE:
"SKIPPY" IS WAARSCHYNLYK DE KONING VAN DE KINDER STRIPS... SKIPPY'S CREATOR PERCI LEE CROSBY IS HOOFDZAKELYK BEKEND DOOR ZYN BEELDBANDEN. HY VERDIENT ECHTER BETER; GEZIEN ZYN TALENTEN. GEBOREN OP 8 DEC. 1891 IN NEW YORK, ONTWIKKELDE HY "SKIPPY" IN DE 30ger & 40ger JAREN. ONDERTUSSEN BLEEF HY ZYN SERIEUZE WERK EXPOSEREN. GEDURENDE DE 1ste WERELDOORLOG WAS HY AAN HET FRONT IN EUROPA (SCHETSEND) EN ONTVING "THE PURPLE HEART" ONDERSCHEIDING + WERD BEVORDERD VAN LUITENANT TOT KAPITEIN. IN DE 30ger JAREN DUS, EXPOSEERDE HY AL IN PARYS, ROME EN LONDEN...
HOEZO?
JE KAN Z'N WERK BEWONDEREN IN DE PERMANENTE COLLECTIES VAN "THE BRITISH MUSEUM" EN HET "MUSEE DU JEU DE PAUME" TE PARYS.
R. OLAF STOOP
HY ONTVING DE OLYMPIESE ZILVEREN MEDAILLE VOOR TEKENEN IN 1932 TE LOS ANGELES. OOK ALS SCHRYVER MUNTTE HY UIT: TUSSEN 1919 & 1938 SCHREEF HY 14 BOEKEN & ONTELBARE PAMFLETTEN, WAARONDER VERSCHEIDENE "SKIPPY'S", MAAR OOK: "DEAR SOOKY: SPORTS DRAWINGS", EN OP POLITIEK GEBIED: "THREE CHEERS FOR THE RED, RED AND RED." (1936) EN: "WOULD COMMUNISM WORK OUT IN AMERICA?" (1939). PERCI LEE CROSBY HAD EEN DUIDELYKE POLITIEKE OPINIE. GEENGAGEERD HEET DAT NU... IK DWAAL AF: DE REAL FREE PRESS IS TROTS OP HET FEIT DAT JARENLANGE INTERCONTINENTALE VOORBEREIDING GERESULTEERD HEEFT IN WEER ZON KWALITEITS PRODUKT MET EEUWIGHEIDSWAARDE: "EHÉ-CATL Nº 2: SKIPPY"... NU VERKRYGBAAR...
REAL FREE PRESS INT
OUDE NIEUWSTRAAT 10 A'DAM

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT.

Nr. 5. Januari 1975.

UITGEVER : Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan 3, Breda. Nederland.

REDACTIE : J. Smet, Veldekensstraat 2, 2300 Turnhout. België.

EINDREDACTIE : C. Coenders.

OPMAAK : Gijs Mertens, Breda.

Auteurs blijven verantwoordelijk voor hun bijdragen.
Manuscripten, artikelen enz. te zenden aan het redactie-adres.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder toestemming van de uitgever.

Cop. : Strips Jef Nys. Jef Nys.
Drukkerij Het Volk.

Wolverton. Picture Poems.
Uit : Hedy nr. 23. Red Circle Magazines.

Wolverton. The End of the World.
Cop. from Ambassador Press to W. Spicer Graphic Story Magazine.

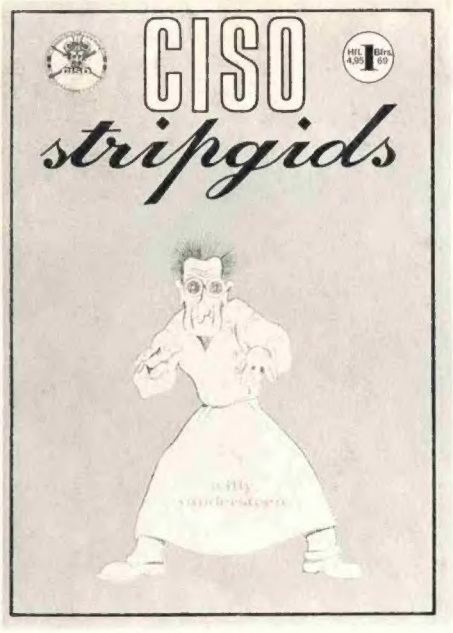

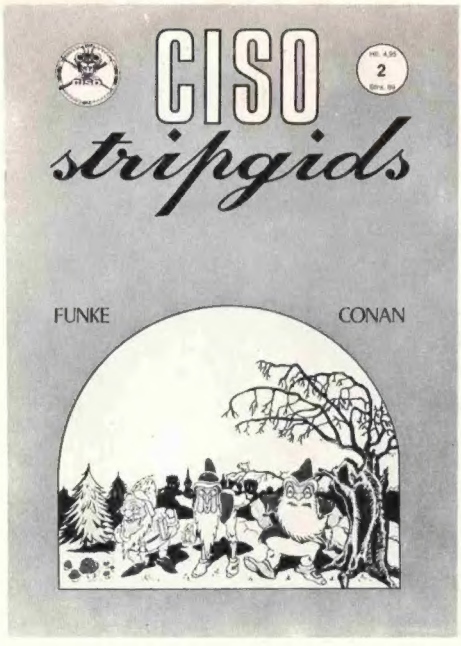

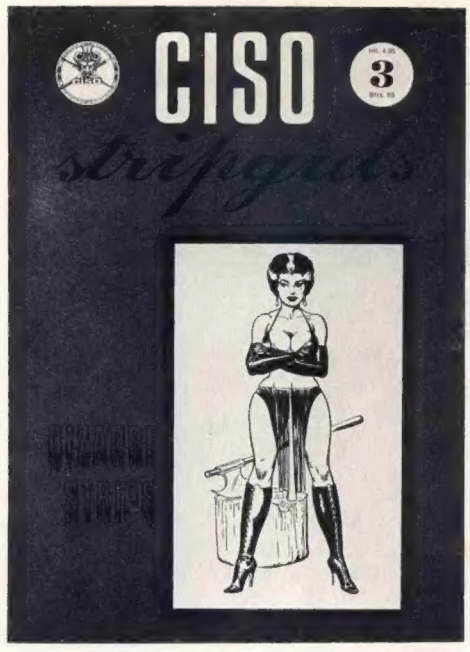

U kunt zich abonneren op de 8 CISO-uitgaven in 1975 door storting van *f* 30.– op giro 1412138 van Uitgeverij Brabantia Nostra te Breda.

Voor België: door storting van Bfrs. 470.– op rekening nr. 230-0025263-63 van de Generale Bankmij te Turnhout, ten gunste van C. Coenders.